

Witam serdecznie Rodziców i Dzieci szczęść Boże

Rodzicu przeczytaj dziecki poniższy tekst i zadaj podane pytania:

- Jak czuliśmy się podczas choroby?
- Kto się nami opiekował?

Podczas choroby możemy prosić o pomoc dobrego Jezusa.

1. Opowiadanie

Życie i zdrowie są wspaniałym darem dobrego Jezusa. Dzięki niemu możemy chodzić, biegać, bawić

się. Niestety, czasami zdarza się, że jesteśmy chorzy. Posłuchajmy, jak Marek znosił gripę.

Chory Marek

Wczoraj czułem się bardzo źle. Bolało mnie gardło, męczył mnie kaszel i katar.

Mama położyła rękę na moim czole i powiedziała:

– Musimy iść do lekarza, jesteś chory i masz wysoką gorączkę.

Pan doktor zbadał mnie, zajrzał mi w gardło i przepisał lekarstwa.

Po powrocie od lekarza mama położyła mnie do łóżka. Ewelina zrobiła mi gorącą herbatę i naszykowała kilka książek z obrazkami. Niestety, nie miałem humoru do zabawy, nawet z psem Psotkiem, który leżał smutny obok łóżka.

Wiedziałem, że zaraz przyjdzie mama z lekarstwami, których tak nie lubię.

– Musisz być dzielny – powiedziała Ewelina i przeczytała mi opowiadanie o tym, jak dobry Jezus pomagał chorym ludziom.

Postanowiłem nie marudzić podczas przyjmowania lekarstw. Wieczorem wypilem odważnie gorzki syrop i połknąłem kilka tabletek.

Dzięki temu, że tak dzielnie znosiłem chorobę, szybko wyzdrowiałem i znów mogłem się wesoło bawić z Psotkiem.

Rozmowa na temat opowiadania

- Dokąd poszedł Marek z mamą, gdy był chory?
- Co przepisał chłopcu pan doktor?

– Co postanowił Marek?

Gdy Marek był chory, wszyscy się nim opiekowali. Mama zaprowadziła go do lekarza i kupiła lekarstwa.

– Co dobrego dla Marka zrobiła siostra Ewelina?

Jest ktoś, kto może zaradzić wszystkim chorobom – to dobry Jezus. Dziś dowiemy się, jak dobry Jezus pomagał chorym, którzy żyli w Jego kraju. Gdy Jezus chodził po ziemi, zawsze troszczył się o innych. Gdy widział chorą osobę, pomagał jej. Nawet jeśli choremu nie mógł pomóc żaden lekarz, Jezus mógł przywrócić mu zdrowie, ponieważ jest Bogiem. Takie działanie Jezusa nazywamy uzdrawianiem.

Dobry Jezus uzdrowił wiele osób. Posłuchajmy fragmentu Pisma Świętego mówiącego o tym.

Pamiętacie fragment o chorym człowieku którego 4 przyjaciel spuściło przez dach przed Jezusa (Mk 2,3-13)

Jezus i człowiek, który nie mógł się poruszać „Wtem przyszli do Niego z paralitykiem, którego niosło czterech. Nie mogąc z powodu tłumu przynieść go do Niego, odkryli dach nad miejscem, gdzie Jezus się znajdował, i przez otwór spuścili łoże, na którym leżał paralityk. Jezus, widząc ich wiarę, rzekł do paralityka: «(...) Wstań, weź swoje łoże i idź do domu!» On wstał, wziął zaraz swoje łoże i wyszedł na oczach wszystkich. Zdumieni się wszyscy i wielbili Boga, mówiąc: «Jeszcze nigdy nie widzieliśmy czegoś podobnego».

Potem wyszedł znowu nad jezioro. Cały lud przychodził do Niego, a On go nauczał”.

Rozmowa

– W jaki sposób Jezus pomagał ludziom chorym?

– Na jakie choroby cierpieli ludzie, których Jezus uzdrowił?

– Dlaczego Jezus pomagał chorym?

Jak usłyszeliśmy, Jezus czynił wiele dobra. Odnosił się z wielką miłością do chorych i cierpiących, nigdy nie przechodził obojętnie wobec nich. Pragnął ulżyć im w cierpieniach, pomóc w chorobie. Wszyscy chorzy, którzy przychodzili do Niego i wierzyli, że On może ich uzdrowić, odchodzili zdrowi. Pomódlmy się teraz za bliskie nam osoby chore.

Modlitwa za chorych:

Dobry Jezu, Ty jesteś najlepszym lekarzem, opiekuj się wszystkimi chorymi.
Amen.

Pomagać możemy słowem ale przede wszystkim czynem czyli naszymi rękoma. Przedszkolaku jeśli posiadasz w domu rękawice gumowe wykonaj pracę podobną do tej na rysunku lub odrysuj swoje dłonie na kartce i je pokoloruj.

31. SPRAWIAM RADOŚĆ LUDZIOM I JEZUSOWI

Ogólne cele katechetyczne

- Poznanie prawdy, że pomagając innym, sprawia się radość ludziom i Jezusowi.
- Wychowanie do wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.

Cele szczegółowe

Wiedza

Dziecko:

– pamięta, że uczeń Jezusa troszczy się o innych ludzi.

Umiejętności

Dziecko:

– potrafi prosić w modlitwie o pomoc dla bliźniego.

Postawy

Dziecko:

– potrafi dostrzec potrzeby drugiego człowieka,

– chętnie wykonuje czyny miłości wobec bliźnich.

Metody i techniki: rozmowa kierowana, opowiadanie, śpiew piosenki z gestami, rozważanie słów Jezusa

„Mnieście uczynili”, zadanie – rozsypanka ilustracji, otrzymanie tarczy z napisem „Uczeń Jezusa”.

Środki dydaktyczne: Pismo Święte, tekst opowiadania, tekst piosenki, świeca, ilustracje (chrzest dziecka,

ucieczka Świętej Rodziny do Egiptu, znalezienie Jezusa w świątyni, dom

Świętej Rodziny w Nazarecie,

chrzest Jezusa w Jordanie, Jezus nad jeziorem, Jezus pomaga chorym), tarcza z napisem

„Uczeń Jezusa”, pacynki Kasi i Marka.

I. WPROWADZENIE

1. Powitanie dzieci i modlitwa

K. wita się radośnie z dziećmi i rozpoczyna spotkanie piosenką: „Sercem kocham Jezusa”.

2. Wprowadzenie w temat

Śpiewaliśmy o tym, że kochamy dobrego Jezusa. On też nas bardzo kocha.

K. prezentuje ilustrację chrztu dziecka?

– Jakie wydarzenie przedstawia ta ilustracja?

W czasie chrztu św. Jezus przyłączył nas do siebie. Od tego momentu jesteśmy Jego uczniami.

Jezus pragnie, abyśmy kochali Boga i innych, tak jak On nas kocha. Możemy okazać miłość drugiemu

człowiekowi, kiedy mu pomagamy. Nasza pomoc sprawia radość innym, ale i my, kiedy pomagamy

innym, odczuwamy radość.

II. AKTYWIZACJA

1. Opowiadanie

Posłuchajmy opowiadania z życia Kasi i Marka.

K. opowiada, posługując się pacynką Kasi i Marka:

Kasia i Marek uczniami Jezusa

Bardzo lubię katechezy. Pani rozmawia z nami o Bogu i śpiewa z nami radosne piosenki.

Dowiedzieliśmy się już, że jesteśmy uczniami Jezusa, dlatego zawsze staramy się tak postępować,

65

aby sprawiać Mu radość. Gdy modlimy się w sali, to składamy starannie ręce i w skupieniu

wypowiadamy słowa modlitwy.

Wczoraj pani katechetka zapytała nas:

– W jaki sposób uczeń Jezusa może sprawić radość ludziom?

Pierwsza podniosłam rękę i powiedziałam:

– Pewnego dnia moja koleżanka Karolina zapomniała farbek i bloku rysunkowego, a właśnie

rozpoczynaliśmy malować kwiaty. Karolina była bardzo smutna. Wtedy powiedziałam: «Nie

martw się, Karolinko, ja ci pożyczę kartki i razem będziemy korzystać z moich farb». Karolina

uśmiechnęła się do mnie radośnie i podziękowała mi.

Pani katechetka powiedziała:

– Gratuluję ci, Kasiu. Zachowałeś się jak prawdziwy uczeń Jezusa. Mam nadzieję, że wszystkie

dzieci umieją zachowywać się w podobny sposób.

Następnie pani zadała drugie pytanie:

– Jak uczeń Jezusa może sprawić radość Jezusowi?

Wtedy do odpowiedzi zgłosił się Marek i powiedział:

– W sobotę bardzo długo grałem z kolegami w piłkę nożną, a wieczorem poszedłem jeszcze

z rodzicami do babci. W niedzielę rano, gdy wstałem, bardzo bolały mnie nogi. Wtedy tata

powiedział, abym szybko zjadł śniadanie, ponieważ wkrótce wychodzimy na Mszę Świętą.

Pomyślałem, jak daleka jest droga do kościoła, a także o tym, jak bardzo bolą mnie nogi po

wczorajszym wysiłku. Postanowiłem jednak zachować się jak prawdziwy uczeń Jezusa: zjadłem

szybko śniadanie i razem z rodzicami poszedłem bez marudzenia do kościoła.

Pani pochwaliła zachowanie Marka i powiedziała:

– Uczeń Jezusa powinien zawsze wybierać dobro, a unikać zła.

Na zakończenie katechezy pani nauczyla nas przykazania miłości Boga i bliźniego.

2. Pytania do opowiadania

– Jak zachowuje się podczas modlitwy uczeń Jezusa?

– Jak Kasia sprawiła radość swojej koleżance?

– W jakiej sytuacji Marek zachował się jak uczeń Jezusa?

3. Nauka przykazania miłości

– Jakiego przykazania nauczyla dzieci pani katechetka?

Przykazanie miłości nazywane jest najważniejszym przykazaniem, ponieważ uczy nas, jak kochać

Boga i innych ludzi.

K. uczy dzieci przykazania miłości:

BĘDZIESZ MIŁOWAŁ PANA BOGA SWEGO

Z CAŁEGO SERCA SWEGO, (...)

ZE WSZYSTKICH SIŁ SWOICH,

A BLIŻNIEGO SWEGO JAK SIEBIE SAMEGO.

Kochać Boga z całego serca oznacza zawsze o Nim pamiętać, często z Nim rozmawiać na modlitwie.

Z radością słuchać Jego słów i wypełniać je. Kochać Boga ze wszystkich sił oznacza, że powinniśmy kochać

Boga najmocniej jak umiemy. Nawet gdy jesteśmy zmęczeni, staramy się Mu służyć i oddawać cześć.

4. Czytanie Pisma Świętego

K. zapala świecę i uroczyście odczytuje fragment Pisma Świętego. Następnie proponuje dzieciom zastanowienie

się nad słowami Jezusa Mt 25,40:

66

„Zaprawdę, powiadam wam: Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych,

Mnieście uczynili”.

5. Wręczenie tarczy ucznia Jezusa

Kto słucha słów Jezusa, chętnie je wypełnia i pomaga innym, może być nazwany uczniem Jezusa.

Oznaką ucznia jest tarcza szkolna. Myślę, że każdy z nas zasłużył na to, aby nosić tarczę ucznia

Jezusa.

K. prosi dzieci, aby otworzyły podręcznik na stronach z naklejkami, a następnie odkleja tarcze i ustawia

dzieci w kręgu prosząc, aby głośno powiedziały, komu sprawiły radość. Każde dziecko podchodzi do świecy

i wypowiada swój dobry uczynek. Po każdej wypowiedzi K. odpowiada dziecku: „Jesteś uczniem Jezusa”

i przykleja mu na piersi tarczę ucznia Jezusa.

Proponowane wezwania:

– Posłuchałem mamy.

K.: Jesteś uczniem Jezusa.

K. przykleja dziecku tarczę ucznia Jezusa.

– Poukładałem zabawki.

K.: Jesteś uczniem Jezusa.

K. przykleja dziecku tarczę ucznia Jezusa.

– Bawiłem się cicho, gdy rodzice byli zmęczeni.

K.: Jesteś uczniem Jezusa.

K. przykleja dziecku tarczę ucznia Jezusa.

– Przeprosiłem babcie i narysowałem dla niej ładny obrazek.

K.: Jesteś uczniem Jezusa.

K. przykleja dziecku tarczę ucznia Jezusa.

– Podzieliłem się z kimś cukierkami.

K.: Jesteś uczniem Jezusa.

K. przykleja dziecku tarczę ucznia Jezusa.

6. Zadanie

Stańmy w kole. Podajmy sobie ręce i uśmiechnijmy się do siebie, mówiąc:

„Cieszę się, że jesteś obok mnie. Cieszę się, że cię widzę”.

Gdy w drodze do domu spotkamy kogoś smutnego, postarajmy się do niego uśmiechnąć, w ten

sposób sprawimy mu radość.

7. Podsumowanie rozdziału

Jezus bardzo kochał Boga Ojca i był dobry dla ludzi, których spotykał.

Posłuszeństwo i pomoc okazywał

najpierw swojej Matce Maryi i św. Józefowi. Rodzina Jezusa zawsze obdarzała się miłością.

– Jak nazywamy Rodzinę Jezusa?

Zły król Herod chciał zgładzić Jezusa.

– Gdzie Święta Rodzina uciekła przed Herodem?

Później Jezus, ze swoją Rodziną, mieszkał w mieście Nazaret.

Gdy Jezus miał dwanaście lat, wybrał się z najbliższymi na pielgrzymkę do Jerozolimy. Podczas

drogi powrotnej Maryja i Józef zauważyli, że nie ma z nimi Jezusa.

– Gdzie Maryja i Józef znaleźli Jezusa?

W Nazarecie Jezus wychowywał się i dorastał. Gdy dorósł, przyszedł nad rzekę Jordan.

– Co wydarzyło się w rzece Jordan?

Po chrzcie Jezus zaczął nauczać, uzdrawiać i pomagać ludziom.

67

– Kogo uzdrowił Jezus, kiedy chodził po ziemi?

– Gdzie Jezus powoływał swoich uczniów?

– Co należy czynić, aby być uczniem Jezusa?

K. podczas rozmowy może wykorzystać ilustracje:

– Ucieczka Rodziny Jezusa do Egiptu.

– Znalezienie Jezusa w świątyni.

– Dom Jezusa w Nazarecie.

– Chrzest Jezusa w Jordanie.

– Jezus nad jeziorem.

– Jezus pomaga chorym.

Na zakończenie podsumowania K. wraz z dziećmi śpiewa piosenkę „Gdy Pan Jezus był malutki”.

III. ZAKOŃCZENIE

1. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki związanej z tematem katechezy:

Gdy się modłę i pomagam,

Jezusowi radość sprawiam.

2. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

3. Zachęta do udziału we Mszy Świętej

K. przypomina dzieciom, że uczniowie Jezusa spotykają się z Nim na Mszy Świętej Jezus poucza nas wtedy

i napelnia nasze serca miłością. Tym samym K. zachęca grupę do udziału w niedzielnej Eucharystii.

4. Modlitwa

Jeżeli nie możemy pomóc drugiemu człowiekowi czynem, bo mieszka daleko albo jesteśmy za mali, zawsze możemy za niego się pomodlić. Modlitwa może być doskonałą formą pomocy.

Przed rozpoczęciem modlitwy „Ojcze nasz” dzieci wymieniają imię osoby w potrzebie, za którą chcą ofiarować swoją modlitwę.

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„I rzekł im Nehemiasz: «Idźcie, spożywajcie potrawy świąteczne i pijcie napoje słodkie – poślijcie też porcje temu, który nic gotowego nie ma: albowiem poświęcony jest ten dzień Panu naszemu. A nie bądźcie przygnębieni, gdyż radość w Panu jest waszą ostoją»”.

(Ne 8,10)

„Pan miłuje tych, co zła nienawidzą, On strzeże życia swoich świętych, wrywa ich z ręki grzeszników. Światło wschodzi dla sprawiedliwego i radość dla ludzi prawego serca. Sprawiedliwi, weselcie się w Panu i wysławiajcie Jego święte imię!”.

(Ps 97,10-12)

2. Okruch mądrości

„Poznanie Boga prowadzi do miłości; poznanie siebie samych prowadzi do pokory”.

(Matka Teresa z Kalkuty)

68

„Czujemy, że nasza działalność to tylko kropla w morzu. Ale bez niej ocean byłby uboższy”.

(Matka Teresa z Kalkuty)

„Nie pozwól, aby ktokolwiek przyszedł do ciebie i odchodził bez stania się lepszym i bardziej zadowolonym”.

(Matka Teresa z Kalkuty)

„Kto żyje w miłości, żyje – świadomie czy nieświadomie – w polu magnetycznym Boga, który jest miłością”.

(Phil Bosmans)

„Świat składa się z samych okazji do miłości”.

(Soeren Kierkegaard)

3. Warto przeczytać

A. Cencicni, *Będziesz miłował Pana Boga swego. Psychologia spotkania z Bogiem*, Kraków 1995.

B. Ferrero, *Ważna róża. Krótkie opowiadania dla ducha*, Warszawa 1995.

A. Schwarz, L.L. Leiber, *Trzyminutowe opowiadania o przedszkolu*, Kielce 2005.

A. Schwarz, M. Schober, *Trzyminutowe opowiadania o zwierzętach*, Kielce 2004.

—

47. JESTEM MISJONARZEM JEZUSA

Ogólne cele katechetyczne

- Zapoznanie z pracą misjonarzy.
- Wzbudzanie pragnienia pomocy misjonarzom przez modlitwę.

Cele szczegółowe

Wiedza

Dziecko:

- potrafi wyjaśnić swoimi słowami, kim jest misjonarz,
- umie opowiedzieć, w jaki sposób każdy może pomóc misjonarzom.

Umiejętności

Dziecko:

- potrafi zachęcić innych do pomocy misjonarzom.

Postawy

Dziecko:

- modli się za misjonarzy,
- wyraża chęć niesienia pomocy misjonarzom.

Metody i techniki pracy: rozmowa kierowana, opowiadanie, praca z ilustracjami, śpiew, praca plastyczna.

Środki dydaktyczne: tekst opowiadania, ilustracje (nauka dzieci, wspólna modlitwa, posługa medyczna),

tekst listu zamieszczony w czasopiśmie „Jaś”, pacynka Kasi.

I. WPROWADZENIE

1. Przywitanie

K. wita grupę i zachęca do wspólnego przywitania dobrego Boga śpiewem piosenki „Bóg kocha mnie takiego, jaki jestem”.

K. nawiązuje do tekstu piosenki

– O czym śpiewaliśmy w tej piosence?

Dobry Bóg kocha każdego z nas, niezależnie od tego, czy ktoś jest duży czy mały, czy ktoś jest gruby czy chudy, czy ktoś ma buzię jasną czy ciemną. Bóg kocha wszystkich ludzi mieszkających w różnych miejscach na świecie.

II. AKTYWIZACJA

1. Rozmowa

Czasem oglądamy w telewizji programy o dalekich krajach. Możemy wtedy zobaczyć, w jaki sposób żyją inni ludzie.

– Kto oglądał filmy o innych krajach?

– Kto opowie o życiu dzieci w innych miejscach na świecie?

Świat jest ogromny i wszędzie mieszkają ludzie, których kocha dobry Bóg. Jednak są na ziemi miejsca, w których ludzie jeszcze nie słyszeli o Bogu i nie znają Go.

2. Nowe pojęcie

Wielu ludzi nie zna dobrego Jezusa ani Jego Matki. Dlatego księża, siostry zakonne i inni ludzie (lekarze, pielęgniarki) jadą do tych miejsc (Afryka, Ameryka Południowa, Azja...), aby im opowiadać o wspaniałym i kochającym Jezusie i Jego Matce. Tych ludzi nazywamy *misjonarzami* i *misjonarkami*.

10

3. Opowiadanie

Posłuchajmy, co przydarzyło się Kasi.

K. opowiada, posługując się pacynką Kasi:

Kasia chce zostać misjonarką

Wróciłam do domu bardzo wesola i od progu zawołałam radośnie.

– **Mamusiu, w końcu wiem, kim będę, gdy dorosnę.**

Nie kończąc zdania, szybko pobiegłam do pokoju Piotrka. Po chwili wróciłam, trzymając

w ręku mapę. Dopiero teraz mama mogła dopytać.

– Kasiu, kim będziesz, gdy dorośniesz?

– Będę misjonarką, pojedę do Afryki, by pomagać murzyńskim dzieciom poznawać dobrego

Jezusa.

Mama ze zdumieniem popatrzyła na mnie, kiedy zaczęłam oglądać mapę pożyczoną od

Piotrka. Usiadła przy mnie i z zaciekawieniem zapytała:

– Kasiu, skąd przyszedł ci do głowy taki pomysł?

– Dziś podczas katechezy siostra czytała nam list od małego chłopca z Afryki o imieniu Mukasa.

Mieszka on w małej wiosce w domu z liści bambusowych. Opiekuje się nim tylko babcia,

bo tata i mama zginęli, kiedy ludzie z różnych miejscowości walczyli ze sobą. Mukasa często

czuje się smutny i samotny. Kiedyś babcia powiedziała mu o dobrym Jezusie, który nas kocha.

Mukasa bardzo chciałby poznać dobrego Jezusa. Dlatego napisał ten list i czeka na misjonarzy,

którzy pomogą mu w poznaniu wspaniałego Jezusa. Siostra mówiła, że misjonarze niosą również

inną pomoc: budują kościoły i kaplice, sale katechetyczne, szpitale, szkoły, domy dla dzieci, które

nie mają rodziców, uczą również pisać i czytać nie tylko dzieci, ale i dorosłych.

Opowiadałam bez wytchnienia, a mama słuchała z zainteresowaniem tego, co mówiłam.

– Na koniec siostra powiedziała, że trzeba wiele rąk do pracy, bo jest jej tam bardzo dużo.

Mamusi, moje ręce są gotowe, ja chcę pomagać tym biednym ludziom.

Mama ze wzruszeniem popatrzyła na mnie, przytuliła mnie mocno do siebie i powiedziała:

– Kasiu twoje ręce są jeszcze zbyt małe, ale serce masz pełne dobroci i miłości. Najlepszą

pomocą, jaką możemy im teraz ofiarować, jest nasza modlitwa.

– Mamusi, od dziś codziennie będę się modliła za misjonarzy i misjonarki, by mieli siłę

i odwagę pomagać potrzebującym. A gdy dorosnę pojedę na misje!

Z sąsiedniego pokoju wyszedł tata, który przysłuchiwał się wszystkiemu.

Podszedł i powiedział:

– **Kasiu, jestem z ciebie bardzo dumny. Ty już dziś, dzięki twojej modlitwie i zapalowi, jesteś misjonarką Jezusa.**

4. Rozmowa na temat opowiadania

– Kim chciała zostać Kasia, gdy dorośnie?

– Czym zajmują się misjonarze i misjonarki?

– W jaki sposób możemy pomóc misjonarzom i misjonarkom?

5. Ćwiczenia z ilustracjami

K. rozkłada na podłodze ilustracje z pracy misjonarzy (nauka dzieci, wspólna modlitwa, posługa medyczna

itp.). K. dzieli dzieci na grupy kilkuosobowe prosi, aby wybrały sobie ilustracje i w grupach wspólnie porozmawiały

o tym, co widzą na ilustracjach. Następnie K. prezentuje ilustracje na forum grupy i opowiada

o pracy na misjach:

Praca misjonarzy jest bardzo ciężka i potrzebują oni naszej pomocy. Mogą to być ofiary materialne,

np. pieniądze, jedzenie, ubrania, jednak najlepszą naszą pomocą, jaką możemy im teraz ofiarować,

jest nasza modlitwa.

11

6. Piosenka

K. śpiewa z dziećmi piosenkę „Sercem kocham Jezusa”.

7. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

III. ZAKOŃCZENIE

1. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki:

**Misjonarze ciężko pracują,
mej pomocy potrzebują.**

2. Modlitwa

K. odmawia z dziećmi modlitwę:

Dobry Jezu, poślij misjonarzy do najdalszych krajów, w niedostępne miejsca,
aby nieśli Ciebie

i Twoją naukę tym, którzy jeszcze o Tobie nie słyszeli. Prosimy Cię, pomagaj misjonarzom, daj im siły, odwagę i radość.

Dz.: Amen.

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu! Kto uwierzy i przyjmie chrzest, będzie zbawiony; a kto nie uwierzy będzie potępiony”.

(Mk 16,15-16)

„Czas się wypełnił i bliskie jest królestwo Boże. Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię”.

(Mk 1,15)

2. Okruch mądrości

„Misja Chrystusa Odkupiciela, powierzona Kościołowi, nie została jeszcze bynajmniej wypełniona do końca. Gdy u schyłku drugiego tysiąclecia od Jego przyjścia obejmujemy spojrzeniem ludzkość, przekonujemy się, że misja Kościoła dopiero się rozpoczyna i że w jej służbie musimy zaangażować wszystkie nasze siły”.

(Jan Paweł II)

„Misjonarz nie jest światłem, ale odsłania światło, którym jest Chrystus”.

(św. Arnold Janssen)

„Modlitwa stanowi najlepszą pomoc, jaką możesz ofiarować misjonarzowi”.

(św. Józef Freinademetz)

„Głoszenie Dobrej Nowiny jest głównym i najwyższym aktem miłości drugiego człowieka”.

(św. Arnold Janssen)

3. Warto przeczytać

Jan Paweł II, *Encyklika „Redemptoris misio”*, w: *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, t. II, Kraków

1996, s. 377-460.

K. Czermak, *Misje odnawiają Kościół*, Tarnów 1996.

A. Kmiecik, *Posyłam was. Misja Chrystusa Odkupiciela powierzona Kościołowi*, Warszawa 1995.

K. Muller, *Teologia misji*, Warszawa 1989.

48. MODLĘ SIĘ ZA MOICH BLISKICH ZMARŁYCH

Ogólne cele katechetyczne

- Uświadomienie prawdy, że zmarli potrzebują naszej modlitwy.
- Kształtowanie postawy modlitewnej i pamięci o bliskich zmarłych.

Cele szczegółowe

Wiedza

Dziecko:

- rozumie, że życie ludzkie nie kończy się wraz ze śmiercią,
- potrafi wyjaśnić swoimi słowami pojęcie „niebo”.

Umiejętności

Dziecko:

- umie samodzielnie powiedzieć modlitwę „Wieczny odpoczynek”.

Postawy

Dziecko:

- pragnie modlić się za bliskich zmarłych.

Metody i techniki: opowiadanie, rozmowa, recytacja wiersza.

Środki dydaktyczne: tekst opowiadania, tekst modlitwy, tekst wiersza, znicz, zapałki, pacynka Kasi.

I. WPROWADZENIE

1. Powitanie i modlitwa

K. wita dzieci i razem z nimi modli się słowami rymowanki, którą dzieci poznały podczas katechezy dzieci

pięcioletnich. Jeżeli dzieci nie znają tej rymowanki, to K. uczy jej:

Przypomnijmy rymowankę – modlitwę za zmarłych, której nauczyliśmy się w ubiegłym roku: „Dobry

Boże, proszę Ciebie, wszystkich zmarłych weź do siebie”.

II. AKTYWIZACJA

1. Rozmowa

K. prowadzi rozmowę z dziećmi.

W najbliższych dniach wraz z rodzicami, dziadkami, starszym rodzeństwem będziemy chodzić na cmentarze.

- Dlaczego ходzimy na cmentarz?
- Co robimy na cmentarzu?
- Co możemy zobaczyć na grobach?

Chodzimy na cmentarz, ponieważ pamiętamy o naszych bliskich zmarłych.
Sprzątamy i porządkujemy
groby, kładziemy kwiaty, zapalamy znicze. Posłuchajmy wiersza na ten temat.

2. Wiersz

W dzień zaduszny
w czas jesieni
odwiedzamy bliskich groby
zapalamy zamyśleni
małe świece
znak żałoby.

13

K. przypomina:

2 listopada to szczególny dzień, w którym pamiętamy o tych, którzy odeszli do Boga. Właśnie ten dzień nazywamy dniem zadusznym. Przypominamy wtedy życie naszych bliskich, zapalamy świece.

– Co jeszcze robimy, aby pomóc zmarłym?

– Dlaczego modlimy się za zmarłych?

3. Opowiadanie

Abyśmy lepiej zrozumieli, dlaczego powinniśmy się modlić za zmarłych, posłuchajmy Kasi.

K., posługując się pacynką Kasi, opowiada:

Czyste ubranie

W ostatnim tygodniu moi rodzice zostali zaproszeni na przyjęcie. Miało się ono odbyć na drugim końcu miasta. Tata i mama postanowili pojechać autobusem. Gdy wysiadali na przystanku, mama nie zauważyła dużej kałuży, weszła w nią i pobrudziła sobie sukienkę i płaszcz.

W brudnym ubraniu wstydziła się wejść na przyjęcie. Tato chciał wrócić do domu, ale mama

poprosiła, aby porozmawiał z gospodarzami przyjęcia i wyjaśnił jej sytuację. Mama zatrzymała

się w przedpokoju i zadzwoniła do domu. Poprosiła mego brata Piotrka, by przywiózł jej czyste

ubranie. Babcia zapakowała je i wyjaśniła Piotrkowi, którym autobusem dojedzie na miejsce.

Mój brat chętnie spełnił jej prośbę. Mama zmieniła ubranie i zadowolona weszła do sali, gdzie trwało przyjęcie, bo już nic jej nie przeszkadzało, by w nim uczestniczyć. Wszyscy tam obecni bardzo się ucieszyli, kiedy zobaczyli mamę. Jak to dobrze, że babcia i Piotrek pomogli mamie w tej trudnej sytuacji.

4. Pytania do opowiadania

- Gdzie zostali zaproszeni rodzice?
- Co stało się podczas wysiadania z autobusu?
- Kto pomógł mamie?
- W jaki sposób babcia i Piotrek pomogli mamie?

5. Wyjaśnienie znaczenia opowiadania

Nasze życie jest podróżą do domu Boga w niebie. W czasie tej podróży człowiek, który źle postępuje brudzi swoje serce. Dlatego tak jak mama w brudnym ubraniu wstydziła się wejść na przyjęcie, tak człowiek z brudnym sercem wstydzi się podejść blisko dobrego Boga i świętych w niebie. Tak jak mama czekała na pomoc babci i Piotra, tak nasi bliscy zmarli czekają na naszą pomoc. Pomagamy im przez modlitwę. Dzięki naszym modlitwom mogą szybciej znaleźć się w domu kochającego Boga. Przebywanie blisko dobrego Boga i odczuwanie Jego miłości to właśnie jest *niebo*.

6. Nauka modlitwy za zmarłych

Za zmarłych możemy się modlić w różny sposób, np. własnymi słowami albo na różańcu. Jest też specjalna modlitwa za zmarłych: „Wieczny odpoczynek”. W modlitwie tej prosimy dobrego Boga, by nasi bliscy zmarli mogli być z Nim na zawsze, czyli wiecznie, o nic się nie martwiąc, niczego się nie bojąc, niczym się nie męcząc. Prosimy, aby mogli zawsze oglądać Boga, który jest pełen blasku, czyli światłości.

K. uczy modlitwy i odmawia ją z dziećmi:

„Wieczny odpoczynek racz im dać Panie, a światłość wiekuista niechaj im świeci. Niech odpoczywają w pokoju wiecznym. Amen”.

14

III. ZAKOŃCZENIE

1. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki:

**Naszym zmarłym pomagamy,
kiedy modlitwę odmawiamy.**

2. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

3. Modlitwa

K. zapala znicz. Wyjaśnia, że jest to symbol miłości i pamięci o zmarłych.

Podkreśla, że największym darem

i pomocą dla zmarłych jest modlitwa. K. prosi, by dzieci wymieniły swoich bliskich zmarłych, za których

chcą się pomodlić. Dzieci podają imiona swoich bliskich zmarłych:

– za babcię Zosię,

– za dziadka Zbyszka,

– za wujka Tomasza...

K. troszczy się, aby każde dziecko wymieniło kogoś ze swojej bliższej lub dalszej rodziny, za kogo będzie się modlić.

Następnie K. razem z dziećmi odmawia modlitwę „Wieczny odpoczynek”.

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„Wszedł król, żeby się przypatrzeć biesiadnikom, i zauważył tam człowieka, nie ubranego w strój weselny. Rzekł do niego: «Przyjacielu, jakże tu wszedłeś nie mając stroju weselnego?»”.

(Mt 22,11-12a)

2. Okruch mądrości

„Jeden z dawnych kaznodziejów nawiązując do pogańskich obchodów

„Dziadów” nauczał w ten

sposób: „Wierzycie, że zmarli żyją i potrzebują pomocy? – Zaiste, słusznie wierzycie,

Jeno modlitwy trzeba zmarłym, a nie jadła. Palicie ogień dla zwołania duchów?
Palcie je dla wyobrażenia
światłości wiekuistej, której są spragnione. Nie sądźcie, że umarli żyją póty
tylko, póki rodowcy
o nich pamiętają – nieśmiertelne są dusze ludzkie; lecz pamiętajcie, że pamięć
wasza przyspiesza ich
wybawienie. Nie szczędźcie pamięci zmarłym. A nie będziecie więcej lać wody,
rozstawiać palcy, wołać:
czur! czur! albo: a kysz, a kysz, lecz powiadać będziecie: Wieczny odpoczynek
racz im dać Panie...Nie
lękajcie się zmarłych, nie frasujcie się o tych, których żywot był uczciwy. –
Odtąd – mówi Duch – aby
(umarli) odpoczęli od prac swoich, albowiem uczynki ich idą za nimi”.

(ks. Ryszard Koper)

„Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą”.

(ks. Jan Twardowski)

3. Wiersz

W Dzień Zaduszny zieleń, kwiaty
na groby niesiemy,
świece, lampki ustawiamy
i wieńce kładziemy.

15

Zeschłe liście wiatr przerzuca,
słysząc czyjeś łkanie.
Wieczny pokój racz dać duszom
Miłosierny Panie!

(Zbigniew Trzaskowski)

4. Warto przeczytać

W. Hoffsümmer, *3 x 30 pomysłów na nabożeństwa, katechezy w przedszkolu i w szkole*, Kielce 2004.

B. Hopf, S. Raab, *Kochany Boże, jesteśmy tutaj. Nabożeństwa dla dzieci z zastosowaniem metod aktywizujących*, Kielce 2003.

R. Koper, *Abymądrzej żyć*, Sandomierz 2001.

H. Szmulewicz, *Chrystocentryzm eschatologii*, Tarnów 2003.

H. Szmulewicz, *Po tamtej stronie życia. Zarys eschatologii*, Tarnów 2003.

16

49. SZANUJĘ DZIADKÓW I ICH SŁUŻBĘ OJCZYŹNIE

Ogólne cele katechetyczne

- Ukazanie roli dziadków i znaczenia ich służby ojczyźnie.
- Formowanie postawy szacunku wobec dziadków.

Cele szczegółowe

Wiedza

Dziecko:

- pamięta, że jego dziadkowie służyli ojczyźnie,
- potrafi wyjaśnić swoimi słowami znaczenie wiersza „Katechizm młodego Polaka”.

Umiejętności

Dziecko:

- korzystając z przykładu starszego pokolenia, potrafi powiedzieć, na czym polega służba ojczyźnie,
- podaje przykłady, w jaki sposób sam może służyć ojczyźnie.

Postawy

Dziecko:

- potrafi okazać miłość i szacunek swoim dziadkom.

Metody i techniki: rozmowa kierowana, opowiadanie, recytacja, praca z tekstem i obrazami.

Środki dydaktyczne: wiersze: „Katechizm młodego Polaka”, „Kwiaty dla dziadka”, „U babci jest słodko”, opowiadanie „Babcine okulary”, ilustracje (małe dziecko, godło Polski, miś, czerwone kontury Polski, kwiatek, krzyż), magnetofon, pacynki Kasi i Marka.

I. WPROWADZENIE

1. Przywitanie i modlitwa

K. wita się serdecznie z dziećmi i zachęca je do modlitwy „Aniele Boży”.

Anioł stróż jest zawsze blisko nas i chroni w trudnych sytuacjach. Bardzo często pomagają nam

także nasze babcie i nasi dziadkowie, którzy potrafią zobaczyć to, czego inni nie widzą.

2. Opowiadanie

Następnie K., posługując się pacynkami Kasi i Marka, odtwarza ich rozmowę.

Posłuchajmy rozmowy Kasi i Marka:

Babcine okulary

– Wiesz Marku, u mnie w przedszkolu wiele dzieci nosi okulary. Ja też bardzo chciałabym je nosić. Najlepiej, żeby były takie, jakie ma moja babcia.

– Kasiu, dlaczego?

– Bo ona widzi więcej niż inni. Dostrzega dobro w ludziach, którego inni ludzie nie zauważają.

Widzi, jaki ktoś miał zamiar, nawet jeśli nie zdołał go zrealizować. Kiedyś spytałam, jak

jej się udaje zobaczyć całe dobro, a ona powiedziała, że z wiekiem tak się nauczyła patrzeć na

świat i ludzi. Chciałabym mieć takie okulary jak ona, żebym też umiała dostrzegać dobro we wszystkich ludziach.

3. Rozmowa

K. inicjuje rozmowę na temat babć i dziadków:

17

– Co chciałyby zobaczyć Kasia?

– Dlaczego babcia Kasi umie dostrzegać dobro we wszystkich ludziach?

– Dlaczego kochamy nasze babcie i dziadków?

K. wyjaśnia dzieciom, że w dostrzeżeniu dobra pomagają babci nie tyle jej okulary, co jej dobre serce.

II. AKTYWIZACJA

1. Wyjaśnienie pojęcia *ojczyzna*

– Z czym kojarzy się nam słowo *ojczyzna*?

K. krótko wyjaśnia pojęcie „ojczyzna”.

Ojczyzna – kraj, w którym się ktoś urodził i który jest krajem jego rodziców, dziadków i najbliższych.

Mała ojczyzna to miejscowość, skąd ktoś pochodzi lub gdzie przebywa.

– Czy dziadek lub babcia któregoś z was walczyli za ojczyznę?

– W jaki inny sposób służyli naszej ojczyźnie?

Był taki okres, kiedy nie wolno było mówić prawdy, za jej mówienie groziło więzienie; nie wolno było

chodzić do Kościoła, nawet na religię, a dziadkowie mimo to stawali w obronie prawdy. Dziadkowie

wychowywali naszych rodziców i mówili im o wspaniałym Bogu, chociaż wiedzieli, że inni ludzie mogą

ich z tego powodu skrzywdzić.

– W jaki sposób my możemy służyć ojczyźnie?

Jeśli K. zaprosił dziadka lub babcię na spotkanie, dzieci bezpośrednio mogą im zadawać pytania dotyczące służby ojczyźnie.

2. Recytacja wierszy

W trakcie rozmowy przygotowane wcześniej dzieci mogą wyrecytować wiersze W. Chotomskiej (wybrane dzieci recytują po jednej zwrotce) lub K. odtwarza je z magnetofonu.

Kwiaty dla dziadka

Kto ci powie o dawnych latach
tych lat naoczny świadek.
Jak kraj nasz rośnie, jak ludzie rosną
opowie ci twój dziadek.
Otworzy serce, kieszeń otworzy,
podsunie czekoladę.
Z twoich sukcesów zawsze się cieszy.
Kto? No wiadomo dziadek.
A jak coś spsocisz, a jak naknocisz
jak trzeba spytać o radę –
to kto za uszy wyciągnie z biedy?
Wiadomo - zawsze dziadek!
Więc wnuki proszą, żeby w kwaciarniach
kwiatków nie chować pod ladę.
Dziadek ma święto!
Kwiaty dla dziadka!
Wiwat, niech żyje dziadek!

18

U babci jest słodko

Kiedy tata basem huknie,
kiedy mama cię ofuknie,
kiedy patrzą na człowieka okiem złym –
to do kogo człowiek stuka,
gdzie azylu sobie szuka,
to do kogo, to do kogo tak jak w dym?
U babci jest słodko,
świat pachnie szarlotką.
No proszę, zjedz jeszcze żdziebelko

i głowa do góry!
Odpędzę te chmury
i niebo odkurzę miotełką.
Nie ma jak babcia,
jak babcię Kocham,
bez babci byłby kiepski los.
Jak macie babcię to się nie trapiecie,
bo wam nie spadnie z głowy włos.
U babci jest słodko,
świat pachnie szarlotką,
a może chcesz placzka spróbować?
Popijasz herbatę i słońce nad światem
już świeci jak złoty samowar.
Wszystkie wnuki, nawet duże,
nawet takie po maturze,
nawet takie z długą brodą aż po pas,
niech do babci lecą z kwiatkiem
i zanoszą na dokładkę tę piosenkę,
którą śpiewa każdy z nas.

3. Praca z tekstem i ilustracjami

K. rozdaje każdej kilkuosobowej grupie dzieci kilka ilustracji (małe dziecko, godło Polski, miś, czerwone kontury Polski, kwiatek, krzyż itp.). Następnie prosi dzieci, by uważnie wysłuchały wiersza „Katechizm młodego Polaka”. Podczas powtórnego czytania wiersza dzieci mają za zadanie wybrać tylko te ilustracje, które ich zdaniem dotyczą wiersza.

W. Bełza

Katechizm małego Polaka

- Kto ty jesteś?
- Polak mały.
- Jaki znak twój?
- Orzeł biały.
- Gdzie ty mieszkasz?
- Między swemi.
- W jakim kraju?
- W polskiej ziemi.

- Czym ta ziemia?
- Mą ojczyzną.
- Czym zdobyta?

19

- Krwią i blizną.
- Czy ją kochasz?
- Kocham szczerze.
- A w co wierzysz?
- W Boga wierzę.

4. Rozmowa

K. rozmawia z dziećmi na temat wybranych przez nie ilustracji (sprawdza rozumienie tekstu). Następnie przypomina dzieciom, aby dziękowały dziadkom za ich świadectwo życia i służbę ojczyźnie.

Naszą Ojczyzną jest Polska. Wszyscy, którzy urodzili się lub mieszkają w Polsce nazywają się Polakami.

Nasi dziadkowie często walczyli za ojczyznę, przelewając za nią krew. Babcie i dziadkowie

wychowywali naszych rodziców, ucząc ich miłości do ojczyzny i Boga.

III. ZAKOŃCZENIE

1. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki:

**Babcię i dziadka szanuję,
ich pomocy potrzebuję.**

2. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

3. Zadanie domowe

K. prosi dzieci, by podały, w jaki sposób mogą okazać miłość i wdzięczność wobec dziadków (wyniesienie śmieci, modlitwa z dziadkami, zabawa, zakupy, wysłuchanie opowieści dziadków o dawnych czasach).

Zadaniem domowym jest wybranie przynajmniej jednego sposobu na okazanie miłości babciom i dziadkom

i wierne jego wypełnianie przez przynajmniej trzy dni.

4. Modlitwa

K. inicjuje modlitwę dziękczynną za dziadków.

Za moją babcię i za mojego dziadka...

Dz.: Dziękujemy Ci, dobry Boże...

Za ich miłość do mnie...

Dz.: Dziękujemy Ci, dobry Boże...

Za to, że zawsze mają dla mnie czas...

Dz.: Dziękujemy Ci, dobry Boże...

Za ich służbę ojczyźnie...

Dz.: Dziękujemy Ci, dobry Boże...

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„Pokolenie przychodzi i pokolenie odchodzi, a ziemia trwa po wszystkie czasy”.

(Koh 1,4)

2. Okruch mądrości

„Jeszcze Polska nie zginęła, dopóki kochamy”.

(bł. Urszula Ledóchowska)

20

„W naszym kraju miłość Ojczyzny i miłość Kościoła łączy się w jedną żarliwą miłość”.

(bł. Urszula Ledóchowska)

„Świat nie jest przedstawieniem, jest polem bitwy, na którym ci, którym na sercu leży sprawiedliwość, prawda i piękno muszą spełniać – żołnierze czy wodzowie, zwycięzcy czy męczennicy – swoją rolę”.

(Giuseppe Mazzini)

„Człowiek przez całe życie poszukuje domu.

Jedynym domem, w którym może na zawsze zamieszkać i czuć się jak u siebie, jest miłość”.

(Phil Bosmans)

„Kochać naprawdę po ludzku znaczy żyć dla siebie nawzajem”.

(Phil Bosmans)

Karol Wojtyła

Myśląc ojczyzna... (fragmenty)

Ojczyzna – kiedy myślę – wówczas wyrażam siebie
i zakorzeniam,
mówi mi o tym serce, jakby ukryta granica,
która ze mnie przebiega ku innym,
aby wszystkich ogarniać w przeszłość dawniejszą
niż każdy z nas:

z niej się wyłaniam... gdy myślę ojczyzna – by zamknąć ją w sobie jak skarb.

Pytam wciąż, jak go pomnożyć, jak poszerzyć tę przestrzeń, którą wypełnia.

3. Warto przeczytać

W. Buchanan, *Babcine okulary, w: Sto opowiadań o mądrości*, Warszawa 2003.

P. Lefevre, *Jak zmienić swe życie? Wielkie prawdy w 100 małych opowiastkach*, Poznań 2000.

K. Wojtyła, *Poezje wybrane*, Warszawa 1993.

21

50. NAŚLADUJĘ ŚWIĘTYCH

Ogólne cele katechetyczne

□ Poznanie postaci świętych: Franciszka, Bernadetty oraz Ojca Świętego Jana Pawła II.

Cele szczegółowe

Wiedza

Dziecko:

- potrafi wymienić imiona poznanych świętych,
- umie podać cechy, jakimi charakteryzuje się święty.

Umiejętności:

- potrafi wymienić najważniejsze fakty z życia św. Bernadetty i św. Franciszka,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego poznane podczas katechezy osoby nazywamy świętymi.

Postawy

Dziecko:

- pragnie naśladować świętych.

Metody i techniki pracy: pogadanka, opowiadanie, rozmowa, prezentacja sylwetek św. Franciszka

z Asyżu i św. Bernadetty z Lourdes, piosenka.

Środki dydaktyczne: ilustracje (św. Bernadetta, św. Franciszek z Asyżu), pacynka Kasi.

I. WPROWADZENIE

1. Powitanie i modlitwa

K. wita dzieci i rozpoczyna spotkanie modlitwą „Ojcze nasz”.

Modliliśmy się, aby królestwo Boga było obecne pośród nas. Aby każdy z nas coraz bardziej kochał

Boga i starał się być lepszy. Mogą nam w tym pomóc przyjaciele Boga, czyli święci.

II. AKTYWIZACJA

1. Opowiadanie

Posłuchajmy, co przydarzyło się Kasi.

K. opowiada, posługując się pacynką Kasi:

Kasia naśladuje świętych

– **Mamo – zawołałam. – Ola robi dziwne miny i rozrzuca zabawki.**

– **Tak?! – powiedziała mama. A jak myślisz, Kasiu, kto pokazał Oli takie miny i rozrzucanie zabawek?**

Zawstydziałam się, bo kilka dni temu pokłóciłam się z Piotrkiem i pokazywałam mu różne

miny. Chciałam iść do koleżanki i zostawić Olę pod opieką Piotrka, ale on miał inne zajęcia.

W złości pokazałam mu język i porozrzucałam jego książki. Teraz Ola naśladuje moje zachowanie.

– **Mamusiu, co ja mogę zrobić? Ola naśladuje moje złe zachowanie. Jak mogę to naprawić?**

– **Widzisz Kasiu, Ola zmienia się i każdego dnia uczy się nowych gestów, słów, zachowań.**

Jeszcze nie wie, co jest dobre, a co jest złe, dlatego naśladuje każdy nowy gest i minę. Jeśli

chcesz jej pomóc, staraj się naśladować dobre zachowania ludzi, a unikaj złych. Pamiętaj,

czytałyśmy książkę o świętych, którzy bardzo kochali Jezusa i starali się naśladować Jego miłość

i dobroć. Przypomnij sobie życie ulubionego świętego i postaraj się być dobra, aby każdy, kto

będzie cię widział, mógł zauważyć, że jesteś uczennicą Jezusa.

22

– **Dobrze mamo – odpowiedziałam.**

– **Podczas chrztu otrzymałaś imię św. Katarzyny, która od tego czasu czuwa nad tobą. Katarzyna**

ze Sieny była bardzo mądrą kobietą i potrafiła pogodzić skłóconych ludzi.

Spróbuj

naśladować jej zachowanie.

– **Dobrze mam, tylko przypomnij Piotrkowi o jego świętym, aby stawał się do niego podobny**

– **dowiedziała Kasia.**

2. Pytania do opowiadania

– Kto naśladował zachowanie Kasi?

– Dlaczego Kasia postanowiła zmienić swoje zachowanie?

– Kogo chce naśladować Kasia, aby pomóc mamie w wychowaniu Oli?

3. Prezentacja świętych

K. zwraca się do dzieci:

Święci to przyjaciele Jezusa. Są bardzo szczęśliwi i radosni, ponieważ przebywają blisko Boga.

Wcześniej żyli na ziemi tak jak my. Kochali dobrego Boga, modlili się i pomagali ludziom.

– Jakie znamy imiona świętych?

– Kto opowie o znanym mu świętym?

– Kto opowie o życiu świętego, którego nosi imię?

K. krótko przedstawia sylwetki świętych, pokazując odpowiednie ilustracje.

Św. Franciszek – urodził się w bogatym domu we włoskim mieście Asyż. Gdy dorósł, zawsze starał

się pomagać biednym. Pewnego dnia rozdał ubogim część majątku swojego ojca. Ojciec zagniewał się

na Franciszka, jednak chłopiec powiedział ojcu: „Rozdałem te rzeczy biednym, ponieważ chciałem

im pomóc. Tak chciał Jezus, któremu pragnę służyć całym sercem. Chcę, aby moim skarbem był tylko

Jezus”. Św. Franciszek bardziej niż bogactwo kochał Jezusa. Dlatego założył ubogi strój i został zakonikiem.

Odtąd żył biednie wśród przyrody. Nazywał księżyc bratem, a słońce swoją siostrą. Pewnego

dnia, do miasta zakradł się szary wilk, a przerażeni mieszkańcy pochowali się w swoich domach. Tylko

Franciszek nie bał się, wyszedł do wilka i powiedział: „Bracie wilku, wyrządziłeś wiele krzywd ludziom

tego miasta. Ale ja cię rozumiem. Byłeś głodny. Umówmy się tak: ludzie będą wynosili ci jedzenie,

a ty nie zrobisz im więcej krzywdy” – i św. Franciszek pogłaskał wilka.

Św. Bernadetta – była pogodną, spokojną dziewczynką, często się modliła, żyła w biednej rodzinie.

Pewnego dnia mama wysłała ją do lasu po drewno. Gdy wędrowała do lasu, usłyszała za sobą szum podobny do odgłosu burzy. Zaniepokojona obejrzała się za siebie i zobaczyła, że drży rosnący przy grocie krzak różany. A w grocie można było zobaczyć złocisty obłok. Bernadetta patrzyła na to z zaparty tchem i zobaczyła, że z groty zza obłoku wyszła Pani, którą Bernadetta opisała jako piękną, niezwykle piękną. Matka Jezusa zatrzymała się przy krzaku róży i uśmiechnęła się do dziewczynki.

Dziewczynka uklękła i rozpoczęła modlitwę różańcową.

K. może przygotować jeszcze 1–2 opowiadania o innych świętych (np. Anna, Elżbieta, Piotr, Paweł), szczególnie tych, których imiona noszą katechizowani.

4. Współczesny święty – Jan Paweł II

Mówiliśmy o świętych, których nie widzieliśmy. Wasi dziadkowie, rodzice, starsze rodzeństwo mogli spotkać się z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. Posłuchajmy, co tato opowiedział Kasi o życiu papieża, kiedy był jeszcze małym chłopcem i miał na imię Karol.

K. opowiada, posługując się pacynką Kasi:

23

Karol

– Tato, opowiedz mi o Karolu, który został papieżem – poprosiłam tatę pewnego dnia.

– Dobrze – powiedział tato i zaczął opowiadać.

Kiedy Karol skończył sześć lat, poszedł do szkoły mieszczącej się niedaleko jego domu. Już

od pierwszego dnia bardzo dobrze się uczył, był obowiązkowy i sumienny.

Chętnie pomagał

kolegom i koleżankom. Wszystko go ciekawiło, chciał się jak najwięcej nauczyć, jak najwięcej

dowiedzieć o świecie, książkach, sławnych ludziach, zwierzętach, roślinach.

Zawsze odrabiał

prace domowe. I choć dużo czasu poświęcał na naukę, tak jak wszystkie dzieci na świecie bardzo lubił się bawić.

Jesienią, kiedy padał deszcz, grał w ping-ponga, czytał książki i bawił się z córką sąsiadów, Ginką. Wspólnie bawili się w teatr: najpierw wymyślali bohaterów, potem układali ich rozmowy, a na koniec zamieniali się w aktorów. Zimą, kiedy na drzewach pojawił się śnieg, jeździł na sankach, łyżwach i nartach. Wiosną, kiedy wszystko rozkwitało, bawił się w ogrodzie, biegał po łące. A latem, gdy świeciło słońce, Karol często był na podwórku, pływał w rzece i grał w piłkę z kolegami. Grał w ataku i obronie. Często stał też na bramce.

Pewnego dnia chłopcy z sąsiedztwa spotkali się na podwórku. Wybrali spośród siebie dwóch kapitanów, którzy w ciągu kilku minut skompletowali swoje drużyny. Karol stanął na bramce. Sędzia zagwizdał na palcach na znak rozpoczęcia meczu. Mecz był zacięty. Po kilkunastu minutach drużyna, w której grał Karol, wygrywała już 2:0. Choć piłka wiele razy leciała w stronę bramki Karola, on ani razu jej tam nie wpuścił. Kiedy do końca meczu zostało zaledwie pięć minut, jeden z piłkarzy mocno kopnął piłkę, która z niesamowitą prędkością leciała, leciała i leciała... Wydawało się, jakby chciała dolecieć do chmur, ale nagle skręciła, i... wybiła szybę w oknie sąsiadów.

Mecz skończył się przed planowanym czasem. Na boisku zapanowała cisza, a piłkarze stali bez ruchu nie wiedząc, co zrobić. Karol zaproponował, aby chłopcy poszli do sąsiada, przyznali się do tego, co się stało i przeprosili go. Tak też zrobili. Przyznali się do winy, obiecali poprawę, a także pomoc w sprzątnięciu podwórka jako wynagrodzenie za szkody. Sąsiad się uśmiechnął,

przyjął ich przeprosiny i pochwalił ich propozycję pomocy.

5. Pytania do opowiadania

- Jakim uczniem był Karol?
- W jakie zabawy lubił się bawić?
- Co przytrafiło się Karolowi i jego kolegom podczas gry w piłkę nożną?
- Jakimi cechami charakteryzował się Karol?

6. Piosenka

K. przypomina dzieciom piosenkę „Święty kocha Boga”.

7. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

III. ZAKOŃCZENIE

1. Rozmowa

K. rozmawia z dziećmi:

- Czy święty tylko modli się i chodzi do kościoła?
- Co jeszcze robi święty?
- Co możemy zrobić, aby zostać świętymi?

24

2. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki:

**Świętych kocham i szanuję,
ich uczynki naśladowuję.**

3. Modlitwa za wstawiennictwem wszystkich świętych

K. wraz z dziećmi odmawia część litanii za wstawiennictwem wszystkich świętych

K.: Św. Franciszku...

Dz.: Módl się za nami.

K.: Św. Bernadetto...

Dz.: Módl się za nami.

K.: Św. Katarzyno...

Dz.: Módl się za nami.

K. podaje imiona świętych patronów dzieci, które są obecne w grupie katechetycznej.

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„Świętymi bądźcie, bo Ja jestem święty”.

„Jak chcecie, żeby ludzie wam czynili, podobnie wy im czyńcie!”.

(Łk 6,31)

2. Okruch mądrości

„Wymagajcie od siebie choćby inni od was nie wymagali”.

(Jan Paweł II)

„Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to, kim jest; nie przez to, co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”.

(Jan Paweł II)

„Bądźcie dziećmi, które troszczą się i modlą o miłość w rodzinach całego świata. Niech ta miłość, właśnie dzięki wam, drodzy chłopcy i dziewczęta, rozszerzy się na całe otoczenie i na cały świat. Niech ta miłość dotrze do wszystkich, którzy jej szczególnie potrzebują: zwłaszcza do cierpiących i zapomnianych”.

(Jan Paweł II)

„Święci są jak małe lusterka, w których Jezus siebie ogląda”.

(św. Jan Vianney)

3. Warto przeczytać

Jan Paweł II, *List do dzieci Tra pochi giorno*, Watykan 1994.

W. Hoffsummer, *3 x 30 pomysłów na nabożeństwa, katechezy w przedszkolu i w szkole*, Kielce 2004.

J. Krzyżanek, *Jan Paweł II, czyli jak Karolek został papieżem. Ciekawe opowiadania dla dzieci*, Sandomierz 2005.

Listy sercem pisane. Listy polskich dzieci do Ojca Świętego Jana Pawła II, red. Z. Kras, J. Stala, Kraków 2003.

25

51. ŚW. MIKOŁAJ UCZY NAS DZIELIĆ SIĘ Z INNYMI

Ogólne cele katechetyczne

- Uświadomienie prawdy, że św. Mikołaj uczy nas miłości bliźniego.
- Kształtowanie postawy chętnego dzielenia się z innymi posiadany dobrem.

Cele szczegółowe

Wiedza

Dziecko:

- pamięta, że św. Mikołaj jest przykładem bezinteresownej dobroci wobec bliźniego,
- potrafi swoimi słowami opowiedzieć historię życia św. Mikołaja.

Umiejętności

Dziecko:

- potrafi powiedzieć z pamięci wiersz o św. Mikołaju,
- potrafi wskazać sytuacje, w których należy pomóc innym ludziom.

Postawy

Dziecko:

- wyraża chęć dzielenia się z innymi.

Metody i techniki: rozmowa, opowiadanie z gestami, wyjaśnienie pojęcia, wybór sytuacji.

Środki dydaktyczne: czekolada lub cukierki, ilustracje (św. Mikołaj w stroju biskupim, sutanna biskupia, mitra, pastorał), tekst opowiadania, tekst wiersza, pacynka Kasi.

I. WPROWADZENIE

1. Wprowadzenie w temat

K. wita dzieci na kolejnym spotkaniu, które rozpoczyna modlitwą „Aniele Boży”.

Przed chwilą modliliśmy się, prosząc o pomoc anioła stróża, abyśmy zawsze mogli być dobrzy.

Następnie K. dzieli się z dziećmi tabliczką czekolady lub cukierkami, po czym prowadzi rozmowę na temat dzielenia się z innymi.

- Dzisiaj przyniosłem czekoladę (cukierki). Co muszę zrobić, by każdy mógł otrzymać po kawałku czekolady (po cukierku)?
- Czym dzieliliśmy się dzisiaj z innymi?
- Co czujemy, gdy ktoś dzieli się z nami?
- Z kim najczęściej się dzielimy?

Dzisiaj poznamy kogoś, kto żył dawno temu, ale do dziś pamiętają o nim ludzie, gdyż chętnie dzielił się z innymi tym, co posiadał.

II. AKTYWIZACJA

1. Opowiadanie z gestami

K. przedstawia dzieciom opowiadanie o św. Mikołaju, posługując się pacynką Kasi.

Św. Mikołaj

- **Babciu, opowiedz proszę o św. Mikołaju – poprosiłam.**

– Kasiu, przecież słyszałaś to opowiadanie już wiele razy – odpowiedziała babcia.

– Ale ja tak je lubię.

26

– Dobrze Kasiu – zgodziła się babcia – ale będziemy razem pokazywać różne sytuacje z opowiadania.

Dawno temu w mieście Mira żył chłopiec, który miał na imię Mikołaj. Jego rodzice byli

bardzo bogaci. Kiedy zmarli, dostał po nich wielki majątek. Pewnego razu dowiedział się, że

w jego mieście mieszka biedna rodzina, w której jest dorosła córka.

Dziewczyna miała narzeczonego

i chciała już wyjść za mąż. Jednak jej rodzice nie mieli pieniędzy na wyprawienie

wesela. Wtedy Mikołaj zaczął się zastanawiać: Ja mam dużo pieniędzy i mógłbym jej pomóc.

Tylko jak?

K. zwraca się do dzieci:

Pokażmy, w jaki sposób zastanawiał się Mikołaj.

Myślał i myślał, aż wreszcie wymyślił. Późną nocą, ponieważ nie chciał, aby go rozpoznano,

udał się pod dom, w którym mieszkała biedna rodzina. Cicho podszedł do otwartego okna

i wrzucił przez nie woreczek pieniędzy.

– Ciekawe, jak on to zrobił? – zapytałam.

K. zwraca się do dzieci:

Spróbujmy teraz, naśladować św. Mikołaja, pokazać, jak on to zrobił.

Dzieci naśladowują wrzucanie worków z pieniędzmi.

Gdy rankiem domownicy obudzili się, zapanowała wielka radość ze znalezionych pieniędzy.

K. zwraca się do dzieci:

Spróbujmy pokazać, jak cieszą się mieszkańcy domu, do którego Mikołaj wrzucił pieniądze.

Dzięki nim dziewczyna mogła wyjść za mąż, nie była smutna, a rodzice wyprawili jej wesele.

Jednak wszyscy zadawali sobie pytanie, kto podzielił się swoimi pieniędzmi z biedną rodziną.

K. zwraca się do dzieci:

Pokażmy zdziwienie mieszkańców.

Kto jest taki dobry? Długo nikt nie podejrzewał o to Mikołaja, a on się nie przyznawał, bo

zrobił to nie dla pochwały, lecz dla Jezusa. Od tego czasu Mikołaj wciąż w podobny sposób

pomagał ludziom biednym i chorym, ale najbardziej dzieciom, które były smutne. W nocy,

żeby nikt go nie zobaczył, wrzucał przez okno ubrania, zabawki, żywność, pieniądze, lekarstwa.

Tak rozdał wszystko, co miał.

K. zwraca się do dzieci:

Postarajmy się pokazać, w jaki sposób Mikołaj zanoszą różne rzeczy potrzebującym ludziom.

Aż pewnego razu ludzie odkryli, że to on jest tym dobrym człowiekiem, który pomaga biednym.

Dlatego postanowili wybrać go na biskupa w tym mieście. Mikołaj został biskupem, czyli

takim szczególnie ważnym księdzem, ważniejszym nawet niż nasz ksiądz proboszcz. Ubrano

go w biskupi strój, na głowę włożono mu specjalną dużą czapkę, a w jego ręce pojawiła się

wysoka, biskupia laska.

K. umieszcza na tablicy obrazy przedstawiające poszczególne części stroju biskupiego: sutannę, mitrę,

pastorał.

27

Gdy Mikołaj został biskupem, nadal pomagał ludziom. Czyny Mikołaja bardzo podobały się

Bogu. Biskup Mikołaj został świętym, od którego możemy się uczyć, jak dzielić się z innymi

i jak pomagać potrzebującym.

2. Pytania do opowiadania

– Jak miał na imię bogaty chłopiec mieszkający w mieście Mira?

- Co zrobił Mikołaj, kiedy dowiedział się, że uboga rodzina potrzebuje pieniędzy?
  - Komu pomagał Mikołaj?
  - Co zrobili mieszkańcy Miry, gdy dowiedzieli się, kto im pomagał?
  - W co był ubrany biskup Mikołaj?
- Św. Mikołaj, mimo że żył dawno temu, jest dla nas przykładem pięknego postępowania. Dzieląc się z innymi, naśladował Jezusa. Dlatego w dniu św. Mikołaja i w Boże Narodzenie przygotowujemy prezenty, by sprawić innym radość. Czyny biskupa Mikołaja tak bardzo nam się podobają, że chcemy postępować jak on.

3. Rozmowa o naśladowaniu św. Mikołaja

K. rozmawia z dziećmi:

- W jaki sposób możemy naśladować św. Mikołaja?
- Co możemy dać w prezencie mamie?
- Co możemy dać w prezencie tacie?
- Co możemy ofiarować babci, dziadkowi?
- Co możemy dać koleżance?
- Co możemy dać koledze?

K. zachęca dzieci, aby podały przykłady. Chwali dobre propozycje i koryguje błędne. Przypomina, że prezentem są nie tylko rzeczy, ale uśmiech, miłe słowo, dobre postępowanie, piosenka, wiersz.

4. Wiersz

K. prowadzi modlitwę słowami wiersza:

Dobry Święty Mikołaju
patrz jak dzieci cię kochają
wciąż o tobie pamiętamy
i modlitwę odmawiamy.

III. ZAKOŃCZENIE

1. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

2. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki:

**Jestem Świętym Mikołajem
i prezenty wszystkim daję.**

3. Modlitwa

K. prowadzi modlitwę:

Dobry Jezu, pomóż nam, abyśmy byli coraz bardziej podobni do św. Mikołaja.

Dz.: Prosimy Cię, Jezu.

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili”.

(Mt 25,40)

2. Okruch mądrości

„Czyste serce może bez trudu zobaczyć Chrystusa

w głodnym,

w nagim,

w bezdomnym,

w osamotnionym,

w niechcianym,

w niekochanym,

w trędowatym,

w alkoholiku,

w człowieku leżącym na ulicy...

niechcianym, niekochanym, opuszczonym,

głodnym...

Nie jest on głodny tylko z braku kawałka chleba,

jest głodny z braku miłości...

Nie jest nagi z braku odzienia,

jest nagi, bo został pozbawiony ludzkiej godności...

Nie jest bezdomny tylko dlatego, że nie ma skromnego

domu, w którym mógłby zamieszkać,

jest bezdomny, ponieważ wszyscy go porzucili...

Jest niechciany, niekochany, opuszczony,

odtrącony...

Zapomniał już, czym jest ludzka miłość,

ludzka radość,

bliskość drugiego człowieka”.

(Matka Teresa z Kalkuty)

3. Warto przeczytać

W. Hoffsümmer, *3 x 30 pomysłów na nabożeństwa, katechezy w przedszkolu i w szkole*, Kielce 2004.

Modlimy się z Matką Teresą z Kalkuty, Warszawa 1993.

C. Pertler, E. Reuys, *Dzieci obchodzą dzień św. Mikołaja*, Kielce 2002.

E. Reuys, H. Viehoff, *Jak zorganizować święto? 1000 pomysłów dla grup dziecięcych*, Kielce 2004.

Święty Mikołaj, w: *Legendy chrześcijańskie, Antologia*, Warszawa 1998.

29

52. MARYJA MATKĄ I KRÓLOWĄ POLSKI

Ogólne cele katechetyczne

□ Kształtowanie postawy dziecięcej ufności wobec Maryi, Matki Jezusa.

Cele szczegółowe

Wiedza

Dziecko:

- pamięta, że Maryja jest Matką Jezusa i naszą Matką,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego Maryja jest Królową Polski.

Umiejętności

Dziecko:

- umie modlić się słowami „Apelu Jasnogórskiego”.

Postawy

Dziecko:

- przyjmuje postawę rycerza Maryi, który czyni dobro.

Metody i techniki: rozmowa, opowiadanie, parafraza tekstów biblijnych, nauka „Apelu Jasnogórskiego”, zadanie.

Środki dydaktyczne: Pismo Święte, tekst opowiadania, ilustracje (Klasztor Jasnogórski, Matka Boża

Częstochowska), pacynka Kasi.

I. WPROWADZENIE

1. Powitanie i modlitwa

K. wita się serdecznie z dziećmi, zachęcając do wspólnej modlitwy słowami „Zdrowaś Maryjo” i wprowadza

w nowy temat katechezy:

Na dzisiejszym spotkaniu dowiemy się, dlaczego Maryję nazywamy Matką i Królową naszej Ojczyzny.

Porozmawiamy też o tym, gdzie i w jaki sposób Polacy oddają cześć Maryi jako Matce i Królowej.

II. AKTYWIZACJA

1. Parafraza tekstu biblijnego

K. parafrazuje tekst biblijny i omawia scenę przedstawiającą spotkanie Jezusa z Maryją i Janem pod krzyżem:

Maryja jest naszą najlepszą Matką. Troszczy się o każdego z nas. O wszystkich naszych problemach mówi Jezusowi i prosi, by On nam pomagał. Maryja zawsze wspierała Jezusa. Gdy Jezus umierał na krzyżu, nie było przy Nim tych, którym przywrócił zdrowie, którym wyświadczał dobro. Uciekli również Jego uczniowie. Została tylko Maryja oraz najmłodszy z uczniów – Jan. Jezus, widząc swoją Matkę i ukochanego ucznia – Jana, w słowach „Oto Matka Twoja” wskazał Janowi, że Maryja będzie matką wszystkich ludzi.

W naszej ojczyźnie jest wiele miejsc, w których w szczególny sposób wraz z Maryją oddajemy cześć dobremu Bogu. W Polsce najbardziej znane są: Jasna Góra, Licheń, Gietrzwałd, Limanowa i Święta Lipka, gdzie znajdują się Jej obrazy lub figury.

K. powinien wymienić pobliskie – znane dzieciom – sanktuaria Maryjne i pokazać ich zdjęcia oraz znajdujące się w nich obrazy.

2. Wyjaśnienie pojęć

Sanktuarium – miejsca lub kościoły, w których ludzie modlą się wraz z Maryją przy Jej obrazie lub figurze, nazywamy sanktuariami.

30

Klasztor – miejsce, w którym żyją i modlą się zakonnicy albo zakonnice.

– Kto opowie o swoim pobycie w sanktuarium?

(wypowiedzi dzieci)

Sanktuarium, które odegrało największą rolę w dziejach narodu polskiego, to Jasna Góra, nazywana często duchową stolicą Polski. Jest to klasztor położony na wzgórzu zwanym Jasną Górą w mieście Częstochowie.

K. pokazuje dzieciom obrazy przedstawiające klasztor jasnogórski.

Wiemy, że stolicą Polski jest Warszawa. Wcześniej natomiast był nią Kraków.

Jasna Góra jednak

zawsze była miejscem, gdzie Polacy spotykali się ze swoją Matką. Tam czuli się

wolni, nawet wtedy,

gdy Polska była w niewoli.

3. Prezentacja ilustracji Matki Bożej Częstochowskiej

K. prezentuje ilustrację Matki Bożej Częstochowskiej.

Popatrzmy na obraz Matki Bożej Częstochowskiej.

– Co charakterystycznego dostrzegamy na twarzy Maryi? (rysy)

– Co mogą oznaczać te rysy?

Gdy dzieci odpowiedzą „rany”, wówczas K. zadaje pytanie:

– Skąd się wzięły te rany na twarzy Maryi?

4. Opowiadanie

Jednak gdy dzieci nie odpowiedzą, wówczas K. opowiada krótką historię, posługując się pacynką Kasi:

Jasna Góra

– Babciu, dlaczego na obrazie Maryi są takie rysy? – zapytałam.

– Posłuchaj Kasiu – powiedziała babcia. – To długa, ale piękna historia.

Kiedyś do klasztoru

włamali się źli ludzie i ukradli obraz. Włożyli go na wóz i chcieli uciec.

Przerazili się, gdy konie

nie mogły ruszyć z miejsca. Ze złości pocięli szablą obraz z wizerunkiem

Maryi i wyrzucili.

Bardzo zniszczony obraz wrócił do klasztoru. Król Polski zajął się jego odnowieniem. Zadanie

to powierzył znakomitym malarzom. Ci jednak w żaden sposób nie mogli zamalować rys

spowodowanych cięciem szabli. I tak nawet dzisiaj możemy je oglądać.

– Kasiu – powiedziała babcia. – Popatrz jeszcze raz na twarz Maryi, na jej oczy. Ma oczy jak

najlepsza mama. Patrzy z z troskaniem na wszystkich ludzi, a szczególnie na tych, którzy się

modlą razem z Nią. Polacy bardzo polubili tę twarz Maryi. Wiedzieli, że zawsze mogą Jej powiedzieć

o swoich kłopotach i zmartwieniach. Do Niej zwracali się również wtedy, gdy na nasz

**kraj napadli wrogowie – Szwedzi. Napastnicy bardzo szybko zdobyli
Warszawę, Poznań, Kraków
i dotarli do Jasnej Góry. Było to już ostatnie ważne miejsce do zdobycia.
Pod murami Jasnej
Góry stanęło do ataku kilka tysięcy wojsk szwedzkich. Na szczycie
natomiast tylko niewielu
polskich żołnierzy i zakonników. Walka trwała cztery dni i skończyła się
zwycięstwem rycerzy
Maryi. Cudowna obrona Jasnej Góry zmobilizowała Polaków do walki i
atak szwedzki został
odepchnięty. Polska cieszyła się wolnością, a król ogłosił Maryję Królową
Polski, dziękował za
odniesione zwycięstwo i złożył w imieniu narodu uroczyste ślubowanie.
Coraz częściej Polacy
zaczęli stawać do apelu, śpiewając o godzinie 21.00 „Maryjo Królowo
Polski...”.**

5. Pytania do opowiadania

- Które sanktuarium maryjne nazywamy duchową stolicą naszej Ojczyzny?
- Dlaczego na obrazie Matki Bożej Częstochowskiej są widoczne rysy?
- Dlaczego król Polski ogłosił Maryję Królową naszej Ojczyzny?

31

- Kto bronił Jasnej Góry przed szwedzkimi wojskami?
  - W jakiej modlitwie Polacy każdego dnia jednoczą się ze swoją Matką?
- Po przyjściu do domu spytajcie się swoich rodziców i bliskich, czy byli na Jasnej Górze i poproście, by wam o tym miejscu opowiedzieli.

6. Nauka słów Apelu Jasnogórskiego

Nauczmy się teraz „Apelu Jasnogórskiego”.

K. uczy słów i melodii „Apelu Jasnogórskiego”:

Maryjo, Królowo Polski, jestem przy Tobie, pamiętam, czuwam.

7. Chcę być rycerzem Maryi

Kiedy wrogowie zaatakowali klasztor na Jasnej Górze, bronili go polscy żołnierze i zakonnicy, których nazwaliśmy rycerzami Maryi. Jeśli chcemy, my również możemy być rycerzami Maryi.

- Co robi rycerz Maryi?

(modli się, stara się czynić dobro, broni słabszych, pomaga ludziom starszym, chorym i wszystkim potrzebującym pomocy)

III. ZAKOŃCZENIE

1. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki:

Pamiętamy ważne dla nas słowa:

Maryja to Matka i Polski Królowa.

2. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

3. Modlitwa spontaniczna

K. prowadzi modlitwę spontaniczną do Boga za pośrednictwem Maryi zakończoną śpiewem „Apelu Jasnogórskiego”.

Podobnie jak wszyscy Polacy oddajmy Maryi, naszej Matce i Królowej, nasze troski, smutki i radości.

K. wraz z dziećmi uroczą śpiewa „Apel Jasnogórski”.

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„Wtedy Matka Jego powiedziała do sług: «Zróbcie wszystko cokolwiek wam powie»”.

(J 2,5)

„Jezus rzekł do Matki: «Niewiasto oto syn Twój». Następnie rzekł do ucznia: «Oto Matka twoja»”.

(J 19, 26b-27a)

2. Okruch mądrości

„Cieszcie się tak, jak Ja się cieszę, wszystko oddaję w opiekę Marii Dziewicy”.

(Jan Paweł II)

3. Warto przeczytać

S. Cyran, *Z Maryją umiłować Chrystusa*, Tarnów 2003.

J. Stala, *Z Ewangelią w Trzecie Tysiąclecie*, Tarnów 2001.

A. Ważny, *Z Maryją poznawać Chrystusa*, Tarnów 2002.

A. Żurek, *Z Maryją uwielbiamy Boga*, Tarnów 2000.

32

53. KOCHAM MOICH RODZICÓW

Ogólne cele katechetyczne

- Ukazanie roli rodziców w życiu dziecka.
- Formowanie postawy wdzięczności względem rodziców za życie i opiekę.

Cele szczegółowe

Wiedza

Dziecko:

- umie opowiedzieć, dlaczego czuje się bezpieczne, gdy jest blisko swoich rodziców,
- opisuje wydarzenia z życia Świętej Rodziny.

Umiejętności

Dziecko:

- umie wymienić uczynki, które są wyrazem miłości względem rodziców,
- potrafi wymienić cechy dobrych rodziców.

Postawy

Dziecko:

- przyjmuje postawę szacunku i zaufania względem rodziców,
- dziękuje swoim rodzicom za ich opiekę, wychowanie i troskę.

Metody i techniki: rozmowa, piosenka, opowiadanie, drama.

Środki dydaktyczne: tekst opowiadania, magnetofon, ilustracje (Maryja i Józef udają się do Betlejem,

Boże Narodzenie, pokłon pasterzy, ofiarowanie Jezusa w świątyni, ucieczka do Egiptu, życie

Świętej Rodziny w Nazarecie, odnalezienie Jezusa w świątyni), pacynka Kasi.

I. WPROWADZENIE

1. Przywitanie i modlitwa

K. wita dzieci na kolejnym spotkaniu, które rozpoczyna krótką modlitwą za rodziców:

Dobry Boże, dziękujemy Ci za naszych rodziców i opiekunów.

Dziękujemy za to, że nas kochają i otaczają nas swoją opieką.

Dziękujemy Ci, Boże, za to, że nas wychowują. Amen.

2. Wprowadzenie w temat

K. zwraca się do dzieci:

Dziś na katechezie porozmawiamy o naszych rodzicach i opiekunach. Zbliża się ich święto. Zastanówmy

się nad tym, co dla nas robią i za co chcielibyśmy im podziękować.

3. Piosenka

Posłuchajmy piosenki

K. odtwarza piosenkę o rodzicach (fragment lub całość). Może także zaproponować inne, znane dzieciom piosenki o mamie i tacie.

*Moja mama jest najlepsza z wszystkich mam,
A mój tata to jest mądry, że ho, ho,
W kuchni w mig ciekący kran naprawi,
krzesło sklepi i wybliszczy każde szkło.*

4. Rozmowa

K. prowadzi z dziećmi rozmowę na temat rodziców i opiekunów.

33

- Dlaczego nasi rodzice są tacy wspaniali?
- Dlaczego przy nich czujemy się bezpiecznie?
- Za co możemy im podziękować?
- Jakie czyny sprawią naszym rodzicom największą radość i przyjemność?

II. AKTYWIZACJA

1. Opowiadanie

Posłuchajmy rozmowy Kasi z babcią. Kasia także zastanawiała się nad tym, jacy wspaniali są rodzice.

K. opowiada, posługując się pacynką Kasi:

Rodzice

- **Wiesz babciu, zastanawia mnie, dlaczego nasi rodzice są przy nas tacy duzi. Dlaczego mój tata jest taki wysoki i potężny. Zawsze, gdy gramy w warcaby, musi uklęknąć. Gdy zaś tuli mnie do snu, musi się zwijać w kłębek.**
- **Kasiu, tata musi być duży, byśmy przy nim czuli się bezpiecznie. Zresztą powiedz mi, gdyby nie był taki duży, to na kogo patrzylibyśmy, zadzierając w górę głowę?**
- **Dobrze babciu, zgadzam się z Tobą, ale nie rozumiem, czemu ma takie duże i silne ręce? Mama ma mniejsze, a potrafi nimi zrobić o wiele więcej rzeczy.**
- **To prawda, olbrzymim rękoma taty trudniej zawiązać ci kokardę, zapiąć lub odpiąć guzik, zapleść warkocz albo wyjąć drzazgę z palca, ale za to są wystarczająco duże, by wszystko naprawić, podnieść cię do góry i pomieścić to, co może znaleźć w twojej kieszeni, a jednocześnie wystarczająco małe, by pogłaskać cię po głowie.**

– Masz rację babciu, coraz lepiej rozumiem, czemu nasi rodzice są tak inni niż my.

– A zauważyłaś, że mamusie, mimo że mają jedną parę oczu, to zachowują się tak, jakby miały trzy pary? Jedna para, którą widzą wszystko przez zamknięte drzwi, zamiast pytać: „Dzieci, co tam wyprawiacie?”. Drugą parę ma z tyłu głowy i widzi to, czego nie powinna oglądać, ale o czym koniecznie musi wiedzieć. I jeszcze jedną parę, gdy po kryjomu przesyła nam spojrzenie, kiedy wpadniemy w kłopoty: „Rozumiem to i kocham cię”.

– Babciu, dobry Bóg dał nam wspaniałych rodziców. Tata ma silny i budzący zaufanie głos.

Jego oczy, które wszystko widzą, pozostają spokojne i wyrozumiałe. Mama zaś umie pocałować w taki sposób, że jej pocałunek leczy wszystko – od bolącej nogi aż po złamane serce...

– Tak Kasiu, masz wspaniałych rodziców. Powinnaś im bardziej okazywać miłość. Jak myślisz, co możesz zrobić, żeby poczuli, że ich kochasz i że są dla Ciebie bardzo ważni?

2. Drama

Spróbujmy zastanowić się, jakie są najważniejsze cechy rodziców i jak my sami możemy okazać im swą miłość.

K. ustawia dzieci w kręgu i prosi je, by nie używając słów, pokazały, co robią dla nich ich rodzice i opiekunowie (gotują, prasują, dają jeść, przytulają itp.). Pozostałe dzieci zgadują, co przedstawiają poszczególne scenki.

K., podsumowując zadanie, wyjaśnia dzieciom, że właśnie w tych czynnościach mogą pomagać swym rodzicom i tak okazywać im swoją miłość.

3. Rozmowa

K. opowiada dzieciom o wzorze doskonałej rodziny – Świętej Rodziny, posługując się ilustracjami (podróż

do Betlejem w związku ze spisem ludności, narodziny Jezusa, obecność Józefa podczas pokłonu pasterzy,

34

ofiarowanie Jezusa w świątyni, ucieczka do Egiptu i powrót, ukryte życie w Nazarecie, zgubienie i odnalezienie

dwunastoletniego Jezusa w świątyni). K. może też poprowadzić rozmowę z dziećmi i prosić je

o opisanie pokazywanych ilustracji.

III. ZAKOŃCZENIE

1. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

2. Zadanie domowe

K. prosi dzieci, by po powrocie do domu długo i czule objęły swoich rodziców lub opiekunów i wręczyły

im laurki.

3. Modlitwa

K. razem z dziećmi układa modlitwę za rodziców:

O zdrowie dla taty i mamy...

Dz.: Prosimy Cię, dobry Jezu...

Daj naszym rodzicom siłę do pracy...

Dz.: Prosimy Cię, dobry Jezu...

Abyśmy swym zachowaniem sprawiali rodzicom radość...

Dz.: Prosimy Cię, dobry Jezu...

By nasza rodzina stawała się podobna do Świętej Rodziny...

Dz.: Prosimy Cię, dobry Jezu...

4. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki:

Moi rodzice są wspaniali,

bo miłość Bożą w serce me wlali.

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„Kto czci ojca, zyskuje odpuszczenie grzechów,
a kto szanuje matkę, jakby skarby gromadził.

Kto czci ojca, radość mieć będzie z dzieci,

A w czasie modlitwy będzie wysłuchany.

Kto szanuje ojca, długo żyć będzie,

A kto posłuszny jest Panu, da wytchnienie swej matce; (...)

Czynem i słowem czcij ojca swego,
Aby spoczęło na tobie jego błogosławieństwo.(...)
Synu, wspomagaj swego ojca w starości,
Nie zasmucaj go w jego życiu.
A jeśliby nawet rozum stracił, miej wyrozumiałość,
Nie pogardzaj nim, choć jesteś w pełni sił (...).
(Syr 3,3-13)

35

2. Okruch mądrości

K. Raczkiewicz

Mama

Mama, to słowo pełne miłości, to ciepłe,
pachnące śniadanko na stole.
To dobre i kochające dłonie,
głaszczące, gdy ból i strapienie.
To pełne niepokoju spojrzenie, gdy coś „zmaluję” i zbroję.
Rozpierająca duma, gdy nauczę się czegoś nowego,
szczególnie gdy staram się być dobry dla każdego.
Słowo Mama wypowiadam z radością,
w każdej sytuacji i miejscu, bo jest w nim zawarte dobro,
płynące od Ciebie.
Mamo – bezwarunkowo kocham Cię szalenie
i miłość swą chcę wyrazić życzeniem,
byś zawsze promieniała uśmiechem,
zdrowa i szczęśliwa była,
mając kochającą córkę i takiego samego syna.
„Pierwszą cnotą młodego człowieka jest posłuszeństwo matce i ojcu”.

(ks. Jan Bosko)

„Ojciec, głową rodziny, niechaj będzie wśród swoich przedstawicielem Boga, i
niech przewodniczy
im nie tylko władzą, ale również przykładem życia”.

(Jan XXIII)

„Dziecko wzmacnia się, patrząc na twarze swoich rodziców, tak jak raduje się
nasze serce, kiedy
myślimy o Bogu”.

(ks. Luigi Guanella)

3. Warto przeczytać

- T. Bosko, C. Fiore, *Kształtowanie człowieka*, Warszawa 1995.
B. Ferrero, *Czterdzieści opowiadań na pustyni*, Warszawa 1994.
B. Ferrero, *Czy jest tam ktoś?*, Warszawa 1993.
M.R. Guerrinni, G. Scalera, *Złota Reguła. Dziesięć łatwych lekcji szczęśliwego życia*, Warszawa 1996.
I. Jamróz, *Pogodny wieczór*, Radom 1994.
C. Pertler, E. Reuys, *Dzieci świętują Dzień Matki*, Kielce 2003.
E. Reuys, H. Viehoff, *Jak zorganizować święto? 1000 pomysłów dla grup dziecięcych*, Kielce 2004.

36

54. CHCĘ NAŚLADOWAĆ JEZUSA W MIŁOŚCI I DOBROCI

Ogólne cele katechetyczne

- Uświadomienie prawdy, że Jezus kocha nas nawet wtedy, gdy o Nim zapominamy.
- Kształtowanie postawy ucznia Jezusa, który naśladuje Mistrza w miłości i dobroci.

Cele szczegółowe

Wiedza

Dziecko:

- potrafi opowiedzieć swoimi słowami życiorys siostry Małgorzaty,
- pamięta, w którym miesiącu w szczególny sposób uwielbiamy Serce Jezusa.

Umiejętności

Dziecko:

- potrafi wybrać postanowienie – co robić, aby być bliżej Jezusa i kochać Go całym sercem,
- potrafi zaśpiewać piosenkę „Sercem kocham Jezusa”.

Postawy

Dziecko:

- wyraża pragnienie naśladowania Jezusa w miłości i dobroci,
- stara się chętnie pomagać swoim kolegom i koleżankom.

Metody i techniki: rozmowa, opowiadanie, czytanie Pisma Świętego, teatr cieni, zabawa z piłką, śpiew piosenki, wybór postanowienia, procesja, zabawa ruchowa.

Środki dydaktyczne: Pismo Święte, obraz Najświętszego Serca Jezusa, tekst opowiadania, tekst piosenki, duże serce wycięte z kartonu, płótno lub prześcieradło, rzutnik, pacynka Kasi.

I. WPROWADZENIE

1. Przywitanie i modlitwa

K. wita dzieci i rozpoczyna katechezę modlitwą.

K. pokazuje dzieciom przygotowane z papieru serce lub rysuje je na tablicy.

Następnie pyta:

– Z czym kojarzy się serce?

K. winien pokierować rozmowę tak, aby dzieci stwierdziły, że serce jest symbolem miłości.

K. rozwija rozmowę, zadając pytanie:

– Kto kocha każdego z nas?

Dzieci na pewno powiedzą, że są kochane przez rodziców, rodzeństwo, dziadków. Jeśli żadne nie powie, że kocha je Jezus, to K. winien to podkreślić.

II. AKTYWIZACJA

1. Opowiadanie

K., posługując się pacynką Kasi, zaprasza do wysłuchania historii, którą opowiedziała babcia Kasi.

Posłuchajmy historii, którą usłyszała Kasia od swojej babci:

Prośba Jezusa

Ponad 300 lat temu żyła we Francji mała Małgosia. Od najmłodszych lat bardzo kochała

Jezusa. Często z Nim rozmawiała. Podziwiała siostry zakonne, które spotykała. Widywała je

modlące się w kościele i pomagające innym ludziom. Gdy miała 4 lata, obiecała należeć do

Jezusa tak jak one. Gdy dorastała, miłość do Jezusa wypełniała całe jej serce. Tak jak obiecała,

37

została siostrą zakonną. Najważniejszym wydarzeniem w jej życiu było spotkanie z Jezusem,

podczas którego Jezus ukazał jej swoje Serce jaśniejące jak słońce. Mówił, że jest ono pełne

miłości do wszystkich ludzi, nawet wtedy, gdy o Nim zapominają. Jezus prosił Małgorzatę,

aby przez modlitwę i dobre czyny przypominała ludziom o przepelnionym miłością do nas

Sercu Jezusa.

Od tej chwili Małgosia jeszcze więcej się modliła, opiekowała się chorymi, obdarzała miłością wszystkich, którzy zwracali się do niej o pomoc. Starła się, aby jej serce było podobne do serca Jezusa.

2. Pytania do tekstu

- Jak miała na imię dziewczynka, która od najmłodszych lat kochała Jezusa?
- Kim została Małgosia, gdy dorosła?
- Kto był najważniejszy w życiu Małgosi?
- Co robiła Małgosia, aby jej serce stało się podobne do Serca Jezusa?

Jezus stał się dla Małgosi najważniejszym nauczycielem, kochała Go i starała się naśladować Jego

czyny. Małgosia pamiętała, że Jezus, kiedy żył na ziemi, nauczał, pocieszał strapionych, uzdrawiał

chorych. Przeczytamy o tym w Piśmie Świętym, ale najpierw wyjaśnimy trudne słowa.

3. Wyjaśnienie pojęć

Galilea – to część Ziemi Świętej leżąca nad jeziorem. Kraj, w którym żył Jezus był bardzo suchy

i pustynny, dlatego jezioro zwane Galilejskim było bardzo ważne. Łowiono w nim ryby,

a nad brzegiem rosły piękne zielone drzewa i krzewy. Jezus często wędrował wokół jeziora

ze swoimi uczniami, głosząc dobrą nowinę o Bogu, czyli Ewangelię.

Syria – to kraj sąsiadujący z ziemią Jezusa, do którego także dotarła wiadomość o Jego wspaniałych czynach.

Synagoga – to miejsce modlitwy.

4. Czytanie Pisma Świętego

Posłuchajmy, co Jezus czynił podczas swojego życia na ziemi.

K. czyta z Pisma Świętego Mt 4,23-24:

„I obchodził Jezus całą Galileę, ucząc w tamtejszych synagogach, głosząc Ewangelię o królestwie i lecząc wszelkie choroby i wszelkie słabości wśród ludu. A wieść o Nim rozeszła się po całej Syrii. Przynoszono więc do Niego wszystkich cierpiących, których dręczyły rozmaite

choroby i dolegliwości, (...) a On ich uzdrawiał”.

5. Pytania do tekstu biblijnego

- Co Jezus robił, wędrując po ziemi? (nauczał, głosił Ewangelię, leczył, pomagał)
- O czym nauczał Jezus?
- Jak zachowywali się ludzie słuchający Jezusa?
- Co Jezus czynił, gdy przynoszono do Niego chorych i cierpiących?
- Jakie choroby leczył Jezus?

Jezus prosił siostrę Małgorzatę, aby naśladowała Jego dobroć i miłość do ludzi.

Jezus prosi o to również

każdego z nas. Chce, abyśmy stawali się coraz lepsi, i pragnie nam w tym pomóc. Zastanówmy się, w jaki sposób możemy naśladować Jezusa.

38

6. Zabawa ruchowa

Wersja 1 – Teatr cieni

K. proponuje dzieciom, aby dobrały się parami, usiadły na dywanie i wysłuchały zadania:

Za chwilę każda dwójka wystąpi w teatrze cieni. Jej zadaniem będzie przedstawienie sytuacji,

w której jedna osoba jest w potrzebie, a druga jej pomaga (np.: pomoc w przejściu starszej osobie przez

ulicę; pomoc babci w niesieniu zakupów, częsta modlitwa, pomoc mamie w sprzątanii itp.).

Dzieci w dwójkach ustalają, co chcą przedstawić. Gdy wszyscy są gotowi, rozpoczyna się przedstawianie

scenek. Cała grupa odgaduje, co się zdarzyło i nagradza występujących oklaskami. Jeżeli warunki

nie pozwalają na przygotowanie teatru cieni, można go zastąpić zaimprovizowanymi scenkami.

Przygotowanie teatru cieni: duże płótno lub prześcieradło należy zawiesić tak, aby kilka metrów

za nim można było umieścić rzutnik. Między rzutnikiem a płótnem występują dzieci, widoczne dla

oglądających jako cienie.

Wersja 2 – Zabawa z piłką

Dzieci ustawiają się w kręgu wokół K. Będą poruszały się w rytm muzyki, w kierunku wskazanym przez K. Gdy muzyka ucichnie, K., rzucając piłkę, wyznaczy osobę, która ma podać propozycję naśladowania Jezusa i odrzucić piłkę do K. Zabawę powtarza K. kilkakrotnie, zmieniając kierunek poruszania się i osoby odpowiadające.

Każdego dnia w naszym życiu zdarzają się sytuacje podobne do tych, które przedstawiliśmy. Powinniśmy wykorzystywać każdą sytuację, aby czynić dobro. W ten sposób nasze serce będzie się stawało podobne do Serca Jezusa.

7. Nabożeństwo czerwcowe – Litania do Najświętszego Serca Pana Jezusa

K. pokazuje dzieciom obraz przedstawiający Najświętsze Serce Pana Jezusa i mówi:

Serce Jezusa, w którym mieści się tyle miłości i dobroci, uwielbiane jest przez nas zawsze, ale

szczególnie w czerwcu. W świątyniach odprawiane jest wtedy nabożeństwo, podczas którego modlimy

się Litanią do Najświętszego Serca Jezusa. Pomódlmy się fragmentem tej modlitwy, powtarzając:

„Zmiłuj się nad nami”. Prosimy tymi słowami Jezusa, aby wybaczył nam to, że nie zawsze chcemy Go naśladować.

K.: Serce Jezusa dobroci i miłości pełne.

Dz.: Zmiłuj się nad nami.

K.: Serce Jezusa cierpliwe i wielkiego miłosierdzia.

Dz.: Zmiłuj się nad nami.

K.: Serce Jezusa włócznie przebite.

Dz.: Zmiłuj się nad nami.

K.: Serce Jezusa źródło wszelkiej pociechy.

Dz.: Zmiłuj się nad nami.

Dzieci dopowiadają: „Zmiłuj się nad nami”. K. wyjaśnia dzieciom znaczenie poszczególnych wezwań litanii.

III. ZAKOŃCZENIE

1. Wybór postanowienia

K. zwraca się do dzieci:

My również podobnie jak siostra Małgorzata możemy odpowiedzieć na prośbę Jezusa, by kochać

Go i stawać się coraz lepszymi. W tym celu podejmijmy jedno postanowienie.

Przykłady postanowień:

– Będę się więcej modlił.

– Będę unikał kłótni.

39

– Będę sprzątał swój pokój.

– Nie będę używał brzydkich słów.

K. winien uwzględnić sytuacje z przedstawionych przez dzieci scenek.

2. Procesja

K. ustawia pośrodku sali obraz przedstawiający Najświętsze Serce Pana Jezusa i prosi, by dzieci procesyjnie podeszły do niego i w geście otwartych rąk złożyły Jezusowi swoje postanowienia.

3. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki:

**Jezu, bardzo Cię prosimy,
pomóż zmieniać nasze czyny.**

4. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

5. Modlitwa

K. wraz z dziećmi śpiewa piosenkę „Sercem kocham Jezusa”.

Sercem kocham Jezusa, C

Sercem kocham Jezus, G C

Zawsze będę go kochać, C

On pierwszy ukochał mnie d G C

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„Gdy faryzeusze dowiedzieli się, że Jezus zamknął usta saduceuszom, zebrali się razem, a jeden

z nich, uczonek w Prawie, zapytał wystawiając Go na próbę: „Nauczycielu, które przykazanie w Prawie

jest największe?” On mu odpowiedział: „Będiesz miłował Pana Boga swego całym swoim sercem,

całą swoją duszą i całym swoim umysłem”. To największe i pierwsze przykazanie. Drugie podobne jest do niego: „Będziesz miłował swego bliźniego jak siebie samego”. Na tych dwóch przykazaniach opiera się całe Prawo i Prorocy”.
(Mt 22,34-40)

2. Okruch mądrości

„Człowiek dopiero wtedy jest w pełni szczęśliwy, gdy może służyć, a nie wtedy, gdy musi władać”.

(kard. Stefan Wyszyński)

„Człowiek rodzi się dla służby, żyje i umiera w służbie”.

(Zofia Kossak)

„Tylko życie poświęcone innym warte jest przeżycia”.

(Albert Einstein)

„Serdeczna przyjaźń z Bogiem daje ludziom nowe spojrzenie na świat i każdego ranka nowe serce”.

(Phil Bosmans)

„Tylko czyste serce może w pełni służyć drugim!”.

(Jan Paweł II)

3. Warto przeczytać

P. Bosmans, F. Werner, *Słoneczne promyki serca*, Warszawa 2003.

40

55. SPOTYKAM SIĘ Z JEZUSEM W MOJEJ PARAFII

Ogólne cele katechetyczne

- Wprowadzenie dziecka w życie wspólnoty parafialnej.
- Kształtowanie postawy dziękczynienia za swoją parafię.

Cele szczegółowe

Wiedza

Dziecko:

- pamięta, że kościół parafialny ma swoje imię,
- rozumie, że Jezus pragnie być odwiedzany w swoim domu i w parafii.

Umiejętności

Dziecko:

- potrafi odróżnić kościół od innych budynków.

Postawy

Dziecko:

- wyraża postawę szacunku wobec miejsc świętych,
- potrafi prawidłowo zachować się w kościele.

Metody i techniki: rozmowa, spotkanie z księdzem proboszczem.

Środki dydaktyczne: teksty piosenek, ilustracje (kilka kościołów), tekst wiersza, kasetka z wierszem, magnetofon, kwiaty dla księdza proboszcza.

I. WPROWADZENIE

1. Powitanie i modlitwa

K. wita dzieci i razem z nimi śpiewa, powtarzając dwa razy piosenkę „Oto jest dzień”.

Rozpoczęliśmy nasze spotkanie radosną piosenką, ponieważ spotkamy się dzisiaj z księdzem proboszczem z naszej parafii. Jednak najpierw musimy dowiedzieć się, czym jest parafia i co to oznacza, kiedy mówimy, że „kościół jest kościołem parafialnym”?

2. Rozmowa i omówienie ilustracji

K. umieszcza na tablicy ilustracje świątyń znajdujących się na terenie danej miejscowości i rozmawia z dziećmi, stawiając pytania:

- Co zostało przedstawione na tych ilustracjach?
- Czym budynki na ilustracjach różnią się od innych budynków w naszej miejscowości?

Wskażmy na ilustracji kościół, do którego chodzimy z naszymi rodzicami. *Jeżeli w grupie są dzieci chodzące na Mszę Świętą do innych parafii, warto podać wezwania sąsiadujących parafii.*

Tak, ten kościół jest naszym kościołem parafialnym i do niego chodzą wszyscy nasi sąsiedzi na spotkanie z dobrym Jezusem. Każdy z nas ma swoje imię. Kościołom nadawane są imiona różnych świętych, aby w szczególny sposób opiekowali się nimi.

K. podaje dzieciom właściwego patrona parafii.

K. może ustawić na krzesłach ilustracje kilku kościołów i poprosić dzieci, aby zgromadziły się wokół swojego kościoła parafialnego.

3. Słuchanie wiersza

K. zwraca się do dzieci:

Posłuchajmy uważnie wiersza nieznanego autora pt. „Lubię chodzić do kościoła” o tym, jak pewien chłopiec był bardzo zadowolony i szczęśliwy, gdy odwiedzał Jezusa w kościele.

K. włącza kasetę z nagraniem wiersza lub czyta wiersz:

Lubię chodzić do kościoła
Bo w nim jest tak pięknie
Każdy przyjdzie, to się żegna
I zaraz uklęknie
W tym kościele światła wiele
I grają organy, bo tu mieszka
Nasz Przyjaciel, Jezus ukochany.

II. AKTYWIZACJA

1. Wprowadzenie do spotkania

K. zwraca się do dzieci:

Za chwilę przyjdzie do nas ksiądz proboszcz. Będziemy go mogli zapytać o jego zajęcia. Myślę, że

chętnie nam o nich opowie, a także o innych osobach pracujących razem z nim w parafii.

Jednak najpierw wyjaśnijmy, kto to jest ksiądz proboszcz?

K. pyta dzieci:

– Kto to jest ksiądz proboszcz?

Ksiądz proboszcz troszczy się o wszystko, co dzieje się w parafii. Parafia jest jak duża rodzina, do

której należymy my, nasi rodzice, przyjaciele i sąsiedzi. To rodzina dzieci

Bożych. Ksiądz proboszcz

jest znakiem obecności w tej rodzinie dobrego Jezusa. Sam Jezus powierzył mu to zadanie. Księdzu

proboszczowi pomagają w jego pracy inni kapłani, siostry zakonne, katechetki i katecheci.

K., wskazując na przychodzącego księdza proboszcza, mówi do dzieci:

Oto nasz gość! Powitajmy go pozdrowieniem chrześcijańskim: „Niech będzie pochwalony Jezus

Chrystus”.

Dzieci wstają i głośno witają księdza proboszcza pozdrowieniem chrześcijańskim.

Następnie K. wraz z dziećmi radośnie śpiewa i klaszcze rytmicznie:

Witamy Cię, Alleluja.

Witamy Cię, Alleluja.

Witamy Cię, Alleluja.

Witamy Cię.

Alleluja, Alleluja.

Alleluja, Alleluja.

Witamy Cię.

2. Rozmowa księdza proboszcza z dziećmi

Ksiądz proboszcz rozmawia z dziećmi. To tylko propozycja wypowiedzi.

Zaproszony ksiądz proboszcz

opowiada swoimi słowami.

Cieszę się bardzo, że jestem z wami w waszej przedszkolnej rodzinie. Czy wiecie, jak się nazywam?

Ksiądz proboszcz przedstawia się dzieciom.

Jestem już kilka lat w naszej parafii. Staram się was wszystkich dobrze poznać i pomagać kochać dobrego

Jezusa. W tych i innych pracach pomagają mi księża wikariusze. Wszyscy ludzie oraz dzieci, którzy kochają

Jezusa przychodzą w każdą niedzielę do kościoła na uroczyste spotkanie, które nazywamy Mszą Świętą.

42

W czasie Mszy Świętej modlę się razem z ludźmi do dobrego Boga, głoszę słowo Boże, udzielam Komunii

Świętej, chrztu, spowiedzi. Sam Jezus posługuje się mną w dokonywaniu tego wszystkiego.

– Czy wy też chodzicie razem z rodzicami na Mszę Świętą? – *pyta dzieci ksiądz proboszcz.*

Serdecznie zapraszam wszystkich. Jezus czeka na nas w każdą niedzielę na Mszy Świętej o godzinie.....

– *ksiądz proboszcz podaje właściwą godzinę.*

Jest to Msza Święta przeznaczona szczególnie dla dzieci.

Ponadto ksiądz proboszcz dba także o wygląd świątyni i jej otoczenia. Troszczy się także o to, aby

dobrego Jezusa mogli przyjmować ludzie chorzy, którzy nie mogą z powodu swojej choroby przyjść do

kościółka. Każdego miesiąca wraz z innymi księżmi odwiedzam wszystkich parafian w ich domach.

3. Modlitwa i błogosławieństwo

Ksiądz proboszcz zaprasza dzieci do modlitwy „Ojcze nasz”:

Pomodlimy się słowami, których nauczył nas sam Jezus. Wstańmy, zróbmy krąg i chwyćmy się wszyscy

za ręce. Wspólnie będziemy mówić do dobrego Boga. Jezus też będzie się modlił z nami. Chociaż

Go nie widzimy, wierzymy, że jest pośród nas.

Wszyscy modlą się słowami modlitwy „Ojcze nasz”.

Następnie ksiądz proboszcz mówi do dzieci:

W imieniu Jezusa udzielę błogosławieństwa.

– Pan z wami.

– I z duchem twoim.

– Niech was błogosławi Bóg wszechmogący Ojciec i Syn, i Duch Święty.

Ksiądz proboszcz błogosławi dzieci, które czynią znak krzyża.

III. ZAKOŃCZENIE

1. Podziękowanie księdzu proboszczowi

K. w imieniu dzieci zwraca się do księdza proboszcza:

Dziękujemy dobremu Jezusowi za to, że dzisiaj mogliśmy się spotkać z naszym księdzem proboszczem.

Na zakończenie naszego spotkania zaśpiewamy wspólnie piosenkę z gestami „Jezus, nasz przyjaciel”.

Mamy przyjaciela, który bardzo kocha,

nas kocha, nas kocha,

a imię Jego Jezus (dzieci wznoszą ręce do góry)

Ref.

Zawsze razem z Nim pracuję (dzieci klaszczą w dłonie 2 razy)

Z Nim raduję się (dzieci klaszczą w dłonie 2 razy)

I dla Niego pragnę żyć (dzieci klaszczą w dłonie 2 razy)

Wybrane dziecko w imieniu całej grupy dziękuje księdzu proboszczowi za miłe spotkanie i wręcza kwiaty.

Ksiądz proboszcz, dziękując dzieciom, rozdaje im obrazki z patronem parafii.

Dzieci, żegnając gościa, śpiewają:

Żegnamy Cię, Alleluja – 3 razy

Alleluja, Alleluja, Alleluja.

Żegnamy Cię.

2. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki:

**Chociaż lat niewiele mam,
to parafię swoją znam.**

3. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„Trwali oni w nauce apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach. Codziennie trwali jednomyślnie w świątyni, a łamiąc chleb po domach, przyjmowali posiłek z radością i prostotą serca. Wielbili Boga, a cały lud odnosił się do nich życzliwie. Pan zaś przymnażał im codziennie tych, którzy dostępowali zbawienia”.
(Dz 2,42.46-47)

2. Okruch mądrości

„Człowiek taki dołącza wszystkie swe uczynki, wszystkie swe cierpienia, wszystkie modlitwy i każde uderzenie serca do zasług całego Kościoła... jak ów człowiek, który stos słomy gromadzi i podkłada ogień: płomień wysoko w niebo się wzbija i goreje. Lecz jeśli zapali się tylko jedną słomkę zgaśnie natychmiast”.
(św. Jan Vianney, proboszcz z Ars)

„Kto kocha i zna Jezusa, ten pragnie wszystkich do Niego prowadzić”.
(bł. Urszula Ledóchowska)

3. Warto przeczytać

Dziś i jutro parafii, red. A. Lepa, Łódź 1991.

J. Mariański, *Życie parafii*, Wrocław 1984.

Z. Narecki, *Duszpasterstwo zwyczajne w parafii a urzeczywistnianie Kościoła*, Lublin 2001.

A. Zellma, *Katechetyczny wymiar edukacji regionalnej*, t. I-II, Olsztyn 2001.

44

56. W WAKACJE SPOTYKAM SIĘ Z JEZUSEM

Ogólne cele katechetyczne

Wskazanie, że wakacje to czas odpoczynku i spotkań z Jezusem.

□ Kształtowanie postawy radości z przeżywania z Jezusem wolnego czasu.

Cele szczegółowe

Wiedza

Dziecko:

- potrafi swoimi słowami opowiedzieć o spotkaniu Jezusa z dziećmi,
- pamięta, że kościół jest miejscem spotkania z Jezusem.

Umiejętności

Dziecko:

- potrafi dostrzec obecność Jezusa w różnych sytuacjach życiowych.

Postawy

Dziecko:

- w sposób aktywny uczestniczy w liturgii Mszy Świętej,
- potrafi zachęcić innych do uczestnictwa we Mszy Świętej.

Metody i techniki: piosenka, rozmowa kierowana, czytanie Pisma Świętego, ćwiczenie „Czego potrzebuję podczas wakacji?”, zabawa rytmiczna, modlitwa spontaniczna.

Środki dydaktyczne: Pismo Święte, stolik, plecak, krem do opalania, okulary przeciwsłoneczne, piłka plażowa, różaniec, modlitewnik, taśma lub sznurek, nagranie radosnej muzyki i dźwięku dzwonów kościelnych, dyplomy.

I. WPROWADZENIE

1. Przywitanie i wprowadzenie w temat

K. wita dzieci na kolejnym spotkaniu, które wspólnie rozpoczynają piosenką „Cieszę się. Alleluja!”.

Następnie K. rozpoczyna rozmowę z dziećmi.

Dzisiaj jest nasze ostatnie spotkanie przed wakacjami, dlatego postaramy się do nich dobrze przygotować.

Opowiemy o tym, co możemy robić na wakacjach.

II. AKTYWIZACJA

1. Ćwiczenie „Czego potrzebuję podczas wakacji?”

Na dzisiejsze spotkanie udało mi się przygotować kilka ciekawych rzeczy.

K. prosi dwie osoby, aby rozpakowały plecak i wyłożyły jego zawartość na stolik.

Przedmioty związane są z okresem letnim: krem do opalania, okulary przeciwsłoneczne, piłka

plażowa itp. Wśród nich powinien się także znaleźć różaniec i modlitewnik.

- Z czym kojarzą się nam te przedmioty?
- Który z nich nie pasuje do obrazu wakacyjnego?

Dzieci oglądają przyniesione rekwizyty.

- Do czego służy piłka plażowa?

K. pokazuje kolejne przedmioty i pyta o ich zastosowanie.

Wakacje to czas odpoczynku, zabaw, zwiedzania ciekawych miejsc. Nie możemy jednak zapominać

o Jezusie, dlatego wśród przedmiotów przypominających nam wakacje znalazł się różaniec

i modlitewnik.

45

2. Zabawa rytmiczna

Przez cały rok szkolny spotykaliśmy się razem i mówiliśmy o Jezusie. On był z nami, mówił do nas.

Zastanówmy się, gdzie możemy Go spotkać w czasie wakacji?

Spontaniczne odpowiedzi dzieci.

Z Jezusem możemy się spotykać wszędzie: w górach, w lesie, na łące, w parku, nad wodą. Dobry

Jezus chce, abyśmy byli szczęśliwi. Pragnie, abyśmy się cieszyli słońcem, ciepłą wodą, śpiewem ptaków,

kwiatami na łące i drzewami w lesie. Lecz Jezus chce się spotkać z każdym dzieckiem nie tylko w tych

miejscach. Jest też jedno miejsce bardzo szczególne, wyjątkowe. To świątynia.

On czeka na spotkanie

z nami i cieszy się, gdy z Nim rozmawiamy, gdy Mu dziękujemy, gdy okazujemy swą miłość, wyrażając

ją podczas Mszy Świętej. Spróbujemy to przedstawić podczas zabawy rytmicznej.

K. wyznacza za pomocą sznurka lub taśmy krąg, który będzie oznaczał kościół.

Przygotowuje również radosną

muzykę. Kiedy słyszą muzykę, dzieci biegają po sali i cieszą się wakacjami.

Kiedy muzyka cichnie

– biegną do miejsca wyznaczonego przez taśmę, podają sobie ręce i tworzą krąg.

Do zabawy K. może wprowadzić element nagranych dźwięków dzwonów

kościelnych – kiedy dzieci słyszą

dzwony, tworzą krąg kościoła.

K. wyjaśnia:

Podaliśmy sobie ręce, tworząc kościół. Wśród nas jest Jezus. Zaśpiewajmy Mu znaną nam piosenkę

„Sercem kocham Jezusa”:

Sercem kocham Jezusa C

Sercem kocham Jezusa G C

Zawsze będę Go kochać C

On pierwszy ukochał mnie d G C

K. może z dziećmi powtórzyć zabawę, śpiewając w grupie różne piosenki.

3. Czytanie Pisma Świętego

Posłuchajmy, w jaki sposób Jezus zachowywał się wobec dzieci.

K. czyta fragment Pisma Świętego Mk 10,13-16:

„Przynosili Mu również dzieci, żeby ich dotknął; lecz uczniowie szorstko zabraniali im tego.

A Jezus widząc to, oburzył się i rzekł do nich: «Pozwólcie dzieciom przychodzić do Mnie, nie przeszkadzajcie im; do takich bowiem należy Królestwo Boże. Zaprawdę powiadam wam: Kto nie przyjmie Królestwa Bożego jak dziecko, ten nie wejdzie do niego». I biorąc je w objęcia, kładł na nie ręce i błogosławił je”.

4. Pytania do tekstu biblijnego

- Dlaczego rodzice przynosili dzieci do Jezusa?
- Dlaczego uczniowie Jezusa nie zgadzali się, aby rodzice podawali dzieci do błogosławienia?
- Jak zachowywał się Jezus, gdy widział dzieci?
- Gdzie dzisiaj możemy spotkać się z Jezusem?
- Gdzie możemy usłyszeć słowa Jezusa?

III. ZAKOŃCZENIE

1. Oczekiwania wakacyjne

Zaczynają się wakacje. Gdziekolwiek będziemy odpoczywać z mamą, tatą i rodzeństwem, nie zapominajmy, że każdej niedzieli czeka na nas dobry Jezus i dziękujmy Mu za nasz odpoczynek.

46

2. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki:

Choć wakacji nadszedł czas,

Jezus zawsze czeka nas.

3. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

4. Modlitwa spontaniczna

Wcześniej słyszeliśmy o tym, jak dzieci przychodziły do Jezusa. Oprócz miejsc związanych z przyrodą,

jest takie szczególne miejsce, gdzie Jezus czeka na nas zawsze. To kościół.

Możemy się tam spotykać

z Jezusem i razem z rodzicami bardzo często modlić się do Niego w czasie

Mszy Świętej. Pomyślmy,

za co chcemy podziękować Jezusowi?

Dzieci podają wezwania, np.:

- Dobry Jezu, dziękujemy Ci za słońce;
- Dziękujemy Ci, dobry Jezu.
- Dobry Jezu, dziękujemy Ci za wakacje;
- Dziękujemy Ci, dobry Jezu.

5. Rozdanie dyplomów za uczestnictwo w katechezie

K. życzy dzieciom dobrych wakacji i rozdaje przygotowane wcześniej dyplomy.

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„Idźcie i odpocznijcie, gdziekolwiek pójdziecie, ja będę z wami, aby was ochraniać”.

(Mt 28,20; Ps 121)

2. Okruch mądrości

„Życie i zdrowie fizyczne są cennymi dobrami powierzonymi nam przez Boga.

Mamy się o nie

troszczyć”.

(KKK 2288)

„Niektórzy myślą: Bóg jest niepotrzebny – wystarczy, że wszyscy ludzie zbratają się. Ale czy mogą

istnieć bracia, jeśli nie ma Ojca”.

(ks. Bronisław Bozowski)

„Niech nic cię nie niepokoi, niech nic cię nie przeraża, wszystko mija, Bóg się nie zmienia”.

(św. Teresa)

3. Warto przeczytać:

M. Białecka, K. Śliwińska, *Alfabet religijny*, Poznań 2005.

W. Hoffsümmer, *3 x 30 pomysłów na nabożeństwa, katechezy w przedszkolu i w szkole*, Kielce 2004,
s. 141-146.

W. Hoffsümmer, *Ślady Boga w stworzeniu. 200 pomysłów nabożeństw na czas wakacji i ferii*, Kielce
2002.

A. Wełniak, *Quiz religijny dla dzieci młodszych i dla dzieci starszych*, Poznań
2005.

47

SPIS PIEŚNI I PIOSENEK

1. Bóg kocha mnie – katecheza 1, 8
2. Alleluja, hosanna! (Mój Bóg kocha mnie) – katecheza 2
3. Ojczy, Ty kochasz mnie – katecheza 3
4. Kto stworzył fruujące ptaszki? – katecheza 5
5. Ja jestem – katecheza 6
6. Cieszę się. Alleluja! – katecheza 6
7. Sercem kocham Jezusa – katecheza 7, 27, 47, 54, 56
8. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego – katecheza 10
9. Cicho-sza, bo już na modlitwę czas – katecheza 12
10. Najlepsza modlitwa na świecie – katecheza 12
11. Czytaj Biblię, módl się co dzień – katecheza 13
12. Jak odnaleźć mam Jezusa? – katecheza 14, 24
13. Abyśmy byli jedno – katecheza 15, 36
14. Jezus jest tu – katecheza 16
15. Matka – katecheza 17
16. A ja czekam na Ciebie, mój Jezu – katecheza 18
17. Dzisiaj w Betlejem – katecheza 20
18. Przybieżeli do Betlejem pasterze – katecheza 22
19. Tato (Nie boję się gdy ciemno jest...) – katecheza 23
20. Gdy Pan Jezus był malutki – katecheza 25
21. Jezus, także Mamę miał – katecheza 25
22. Dzieckiem Bożym jestem ja – katecheza 26
23. Na jeziorze wielka burza – katecheza 28
24. Ty jesteś Bogiem – katecheza 30
25. Święty, święty uśmiechnięty – katecheza 34, 50
26. Jesteś Królem – katecheza 35

27. Jezus kocha ciebie dziś – katecheza 37
  28. Bóg nie umarł, Jezus żyje – katecheza 39
  29. Słowo Twe w księdze śpi – katecheza 41
  30. Jezu ufam Tobie – katecheza 43
  31. Przyjdź, Duchu Święty, ja pragnę – katecheza 44
  32. Jezu, Ty jesteś tu naprawdę (ref.) – katecheza 45
  33. Apel Jasnogórski – katecheza 52
  34. Moja mama jest najlepsza z wszystkich mam – katecheza 53
  35. Witamy Cię, Alleluja – katecheza 55
  36. Jezus, nasz przyjaciel – katecheza 55
- 48

SPIS RYMOWANEK

1. Dobrego Boga bardzo kochamy, na katechezie Go spotykamy.
2. Kiedy Boga szukamy, to zawsze Go spotykamy.
3. Boga bardzo kochać chcę, On jest zawsze blisko mnie.
4. Gdy patrzę na las, góry i morze, pragnę Cię chwalić, dobry Boże.
5. Dobremu Bogu dziękować chcę za świat, którym obdarza mnie.
6. Bóg mnie życiem obdarował, zawsze będę je szanował.
7. Bóg tak nas umiłował, że Jezusa nam darował.
8. Radośnie Boga chwalimy, bo Jego dary widzimy.
9. Za rodzinę dziękujemy, zawsze w niej pomagać chcemy.
10. Znak krzyża czynimy, bo w Boga wierzymy.
11. Znaki religijne znamy, nimi Boga wychwalamy.
12. Boga tak dobrego mamy, że z Nim często rozmawiamy.
13. W Piśmie Świętym Boże słowa, bo to księga wyjątkowa.
14. Kościół często odwiedzamy, bo w nim Boga spotykamy.
15. Chociaż lat niewiele mam, znaki religijne znam.
16. Bogu chwałę oddajemy, Jego znaki szanujemy.
17. To wspaniała nowina, Maryja urodzi Syna.
18. Moje serce się raduje, bo Jezusa oczekuje.
19. Dziś opłatkiem się łamiemy, wszystkim dobrze życzyć chcemy.
20. Dzisiaj w Betlejem wesoła nowina, Maryja Panna urodziła Syna.
21. Trzej Królowie przybywają, Jezusowi cześć oddają.
22. Jezusa wychwalamy, kolędy Mu zaśpiewamy.
23. Ucieka do Egiptu Święta Rodzina, by chronić przed Herodem Bożego Syna.
24. Maryja i Józef się radują, gdy Jezusa w świątyni odnajdują.
25. Chyba o tym dzieci wiecie, Jezus dom miał w Nazarecie.

26. Kiedy chrzest przyjmujemy, dziećmi Boga się stajemy.
27. Nad jeziorem Jezus bywał i tam uczniów powoływał.
28. Jestem uczniem Jezusa i dlatego kocham bliźniego jak siebie samego.
29. Jezus w pracy swej się trudił, wciąż nauczał, leczył ludzi.
30. Gdy ktoś cierpi i choruje, to Jezusa potrzebuje.
31. Gdy się modłę i pomagam, Jezusowi radość sprawiam.
32. To, co w poście postanowię, dla Jezusa chętnie zrobię.
33. Za złe myśli, słowa, czyny dziś Jezusa przeprosimy.
34. Jezu, bardzo Cię kochamy, swoje życie wciąż zmieniamy.
35. Jezusa palmami witamy, wielką radość ogłaszamy.
36. Nad życiem Jezusa rozmyślamy, w Wielki Czwartek przy Nim czuwamy.
37. Za drogę krzyżową dziękujemy, dla Ciebie, Jezu, żyć pragniemy.
38. Grób Jezusa odwiedzamy, na modlitwie przy Nim trwamy.
39. Radości nadszedł czas – Jezus żyje pośród nas.
40. Dobry Jezus żyje z nami, we wspólnocie Go spotkamy.
41. Kiedy w kościele się zbieramy, to Jezusa słów słuchamy.
42. Jezus ze mną spotkać się chce, do swego stołu zaprasza mnie.
43. Dobry Jezu, Ciebie kocham, miłosierdziu Twemu ufam.
44. Jezus dał Ducha Pocieszyciela, który me serce rozwesela.
45. Idzie Jezus razem z nami, w procesji Go uwielbiamy.
46. Gdy różaniec odmawiamy, życie Jezusa przypominamy.
47. Misjonarze ciężko pracują, mej pomocy potrzebują.
48. Naszym zmarłym pomagamy, kiedy modlitwę odmawiamy.
- 49
49. Babcię i dziadka szanuję, ich pomocy potrzebuję.
50. Świętych kocham i szanuję, ich uczynki naśladowuję.
51. Jestem Świętym Mikołajem i prezenty wszystkim daję.
52. Pamiętamy ważne dla nas słowa: Maryja to Matka i Polski Królowa.
53. Moi rodzice są wspaniali, bo miłość Bożą w serce me włali.
54. Jezu, bardzo Cię prosimy, pomóż zmieniać nasze czyny.
55. Chociaż lat niewiele mam, to parafię swoją znam.
56. Choć wakacji nadszedł czas, Jezus zawsze czeka nas.
- 50

46. MODLĘ SIĘ NA RÓŻAŃCU

– pamięta, iż podczas modlitwy różańcowej przypominamy wydarzenia z życia Maryi i Jezusa.

- Kto najczęściej przygotowuje dla nas śniadanie w domu?
- Kto opiekuje się nami, gdy jesteśmy chorzy?
- Kto pamięta wiele radosnych i smutnych sytuacji z naszego życia?
(rodzice, dziadkowie, rodzeństwo)

K. zwraca szczególną uwagę na zaangażowanie mamy w codzienne życie rodziny.

2. Przypomnienie wiadomości o Maryi

Oprócz mamy na ziemi, jest jeszcze jedna Mama. Maryja, Mama Jezusa, jest także Mamą każdego z nas. Ona nas bardzo kocha. Kocha każde dziecko, o każdym pamięta, myśli, każdym się opiekuje, jak najlepsza mama.

Maryja, jak każda mama, bardzo kochała swego Syna, Jezusa. Podczas życia Jezusa na ziemi starała się być blisko Niego i wspierać Go w każdej sytuacji.

1. Opowiadanie

Posłuchajmy, o czym rozmawiała Kasia ze swoją mamą.

Rozmowa przy stole

Dzisiaj tato z Piotrkim poszli na mecz piłki nożnej, a ja zostałam z mamą i Olą w domu.

Kiedy mama karmiła Olę, próbowałam sobie przypomnieć, jak to było, kiedy ja także byłam taka mała jak Ola. Ale niestety nie pamiętałam ani jednego obiadu, gdy mama karmiła mnie łyżką. Dlatego zapytałam mamę:

– Mamusiu, czy ty kiedyś karmiłaś mnie łyżką tak jak Olę?

– Ależ tak córeczko – odpowiedziała mama.

– Ale ja tego nie pamiętam – dodałam.

– To nic Kasiu. Ja bardzo dobrze pamiętam, kiedy byłaś taka mała jak Ola.

Lubiłaś jeść zupy warzywne i ziemniaki, ale nie chciałaś jeść kaszy i bardzo wtedy marudziłaś. Musiałam opowiadać ci ciekawe historie i zachęcać do jedzenia.

– Naprawdę mamusiu?! Jak to dobrze, że ty wszystko pamiętasz i możesz mi o tym opowiedzieć.

Dziękuję ci, mammo!

– Kasiu, każda mama pamięta wydarzenia z życia swoich dzieci, ponieważ je bardzo kocha i wszystko, co dzieje się z jej dziećmi, jest dla niej bardzo ważne. Moja mama, czyli twoja babcia, dobrze pamięta czasy, kiedy ja byłam małą dziewczynką.

– To wspaniale – zawołałam – muszę babcie o to zapytać.

– Dobrze Kasiu, a teraz, kiedy Ola jest nakarmiona, ubierzemy się i pójdziemy razem do kościoła na modlitwę różańcową. Razem z Maryją, Matką Jezusa, będziemy przypominać najważniejsze wydarzenia z życia Jej Syna i modlić się na różańcu.

Potem ubrałyśmy się i poszłyśmy razem do kościoła. Jak to dobrze, że możemy razem z Maryją przypominać sobie życie Jezusa.

2. Pytania do opowiadania

- O czym rozmawiała Kasia z mamą przy stole?
- Dlaczego mama pamięta różne wydarzenia z życia Kasi?
- Kto dobrze pamięta wydarzenia z życia Jezusa?
- Z kim się modlimy podczas modlitwy różańcowej?
- Dokąd poszła Kasia z mamą i Olą?
- Dlaczego Kasia poszła do kościoła?

3. Prezentacja różańca

Dzisiaj nauczymy się odmawiać różaniec, aby razem z Matką Jezusa wspominać wydarzenia z życia Jej Syna. Matka Jezusa cieszy się, gdy ludzie modlą się na różańcu. Ona modli się razem z nami i wspiera naszą modlitwę do Boga.

– Jaką modlitwę powtarzamy często, gdy modlimy się na różańcu?

W różańcu mamy koraliki zebrane razem, niektóre są wyraźnie oddzielone, a na końcu jest krzyż.

Policzmy, ile koralików zebranych jest razem w jednej części różańca?

K. razem dziećmi liczy głośno do dziesięciu

Modlitwę różańcową rozpoczynamy znakiem krzyża.

Gdy trzymamy w ręku koraliki oddzielone (pojedyncze) wtedy zwracamy się do dobrego Boga

– Ojca Jezusa i naszego Ojca. Mówimy modlitwę „Ojcze nasz”.

Gdy przesuwamy dziesięć małych koralików, przy każdym z nich pozdrawiamy Matkę Jezusa, mówiąc „Zdrowaś Maryjo”. Na końcu chwalimy Ojca, Syna i Ducha Świętego, mówiąc „Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu”.

Podczas każdej części różańca razem z Maryją przypominamy różne wydarzenia z życia Jezusa.

4. Wykonanie różańca

K. układa z dziećmi różaniec z kasztanów albo z żołądzi na dywanie w sali.

Wersja 1.

K. może podzielić grupę na 5 zespołów i każdy zespół łączy dziesięć elementów. Następnie układają wspólnie całość. Jedno z dzieci wykonuje krzyż z gałązek lub patyków.

Wersja 2.

K. wybiera 10 dziewczynek i ustawia kolejno przy dziesięciu mniejszych koralikach ułożonych na dywanie oraz jednego chłopca przy pojedynczym koraliku, wyjaśniając jeszcze raz, które modlitwy odmawiamy przy każdym z nich. Gdy przesuwamy w rękę koraliki różańca i powtarzamy „Zdrowaś Maryjo”, wtedy myślimy o różnych chwilach z życia Maryi i Jezusa.

5. Czytanie Pisma Świętego

K. odczytuje fragment z Pisma Świętego (Łk 2,51b-52):

„A Matka Jego chowała wiernie wszystkie te wspomnienia w swym sercu. Jezus zaś czynił postępy w mądrości, w latach i w łasce u Boga i u ludzi”.

6. Rozmowa na temat tekstu biblijnego

K. stawia pytania:

- Jak miała na imię Matka Jezusa?
- O czym pamiętała Maryja?
- Co to znaczy, że Jezus „czynił postępy w mądrości”?
- Co to znaczy, że Jezus „czynił postępy w latach”?
- Co oznacza słowo „łaska”?

Maryja, Matka Jezusa, dobrze pamiętała wydarzenia z życia swojego Syna. A kiedy Jezus dorósł,

opowiadała o nich przyjaciółom Jezusa. Kiedy Jezus był małym chłopcem, chętnie pomagał swojej

Mamie i św. Józefowi. Uczył się wszystkiego, co było mu potrzebne w późniejszym, dorosłym życiu.

W przeczytanym tekście Pisma Świętego słyszeliśmy, że „Jezus czynił postępy w mądrości, w latach

i w łasce u Boga i u ludzi”. Oznacza to, że Jezus był coraz mądrzejszy, a Bóg i ludzie okazywali Mu

swoją życzliwość.

„Czynić postępy w latach” – to po prostu być coraz starszym.

Słowo *łaska* – oznacza życzliwość i szczególny dar Boga, dzięki któremu każdy z nas staje się coraz lepszy i coraz bardziej podobny do samego Boga.

7. Październik – miesiącem modlitwy różańcowej

Modlitwa, w której wiele razy powtarzamy „Zdrowaś Maryjo”, nazywa się modlitwą różańcową.

Szczególnie w październiku ludzie gromadzą się w kościołach albo cała rodzina odmawia tę modlitwę w domu. Matka Jezusa cieszy się, gdy ludzie razem z Nią modlą się do dobrego Boga i przypominają życie Jezusa.

8. Tajemnice różańca

W celu powtórzenia poznanych treści K. zadaje dzieciom pytania, a prawidłowe odpowiedzi może nagradzać

np. obrazkiem z tajemnicami różańca.

– Jaką modlitwę mówimy, gdy przesuwamy kolejno dziesięć koralików?

– Jaką modlitwę mówimy, gdy trzymamy pojedyncze koraliki oddzielone od innych?

– Jakie wydarzenia z życia Jezusa przypominamy podczas modlitwy różańcowej?

7

K. pomaga dzieciom w przypominaniu nowych wydarzeń z życia Jezusa, korzystając z podręcznika ucznia.

K. i dzieci przypominają tajemnice radosne i światła.

III. ZAKOŃCZENIE

1. Rymowanka

K. uczy dzieci rymowanki:

**Gdy różaniec odmawiamy,
życie Jezusa przypominamy.**

2. Praca z podręcznikiem

Dzieci wykonują polecenia w podręczniku dziecka.

3. Rozmowa

K. przypomina dzieciom wydarzenia z życia Jezusa i Maryi, posługując się ilustracjami z podręcznika dziecka.

K. zachęca dzieci do modlitwy różańcowej w domu oraz do uczestnictwa w nabożeństwach różańcowych

w kościele.

Maryja prosi nas, abyśmy modlili się na różańcu i razem z Nią przypominali życie Jezusa.

Jak odpowiemy Matce Jezusa na Jej prośbę?

K. podpowiada odpowiedź, dzieci głośno powtarzają:

„Matko Jezusa, chcemy odmawiać różaniec”.

– Gdzie możemy odmawiać różaniec?

(w domu – z rodzicami, rodzeństwem, babcią, dziadkiem lub w kościele na nabożeństwie różańcowym)

Następnie K. wraz z dziećmi odmawia „Zdrowaś Maryjo”.

KĄCIK KATECHETY

1. Rozważanie

„Lecz Maryja zachowywała wszystkie te sprawy i rozważała je w swoim sercu”.
(Łk 2,19)

„A Matka Jego chowała wiernie wszystkie te wspomnienia w swym sercu. Jezus zaś czynił postępy

w mądrości, w latach i w łasce u Boga i u ludzi”.

(Łk 2,51b-52)

2. Okruch mądrości

„Chciałbym poświęcić dzisiejsze rozważanie tajemnicom różańca, nazywanym «tajemnicami światła

». Uzupełniają one tradycyjnie kontemplowane wydarzenia związane z dzieciństwem, męką i chwałą

Chrystusa o równie ważne wydarzenia z Jego «życia publicznego» (por. Rosarium Virginis Mariae, 19).

Jest to czas, w którym Jezus mocą swojego słowa i swoich czynów objawia w sposób pełny «oblicze»

Ojca niebieskiego, zapoczątkowując swoje królestwo miłości, sprawiedliwości i pokoju. Chrzest w Jordanie,

wesele w Kanie, głoszenie Królestwa, przemienienie na górze Tabor i ustanowienie Eucharystii

– to chwile objawienia; to właśnie są tajemnice «światła», ukazujące blask Boskiej natury Syna Bożego

Jezusa Chrystusa. Maryja w tych tajemnicach jest obecna jakby w tle. Z wyjątkiem jednej – wesela

w Kanie, gdzie rola «Matki Jezusa» jest decydująca. To Ona bowiem wskazuje Synowi, że zabrakło

wina; a kiedy On odpowiada, że nie nadeszła jeszcze «Jego godzina», z macierzyńską troską nalega na Niego, mówiąc do sług: «Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie» (J 2,5). Pokazuje tym samym, że

8

lepiej niż ktokolwiek inny wyczuwa głębokie pragnienia Jezusa. Ona zna Go «sercem», ponieważ od początku zachowuje i rozważa w sercu każdy Jego gest i każde Jego słowo (por. Łk 2,19.51). Dlatego

Dziewica jest pierwszą i najważniejszą Nauczycielką modlitwy chrześcijańskiej: w Jej szkole uczymy się

kontemplować oblicze Pana, przyswajać sobie Jego uczucia i z wielkoduszną konsekwencją przyjmować

Jego wartości. Drodzy bracia i siostry, podążajmy za Chrystusem, rozważając Jego tajemnice zbawienia

z żarliwą miłością Maryi Dziewicy. W tych ostatnich tygodniach Roku Różańca starajmy się poczuć

bardziej zjednoczeni w odmawianiu tej modlitwy, zwłaszcza w intencji rodzin i pokoju na świecie”.

(Jan Paweł II)

„Ewangelia ukazuje nam, jak Maryja modli się i wstawia w wierze: w Kanie Matka Jezusa prosi

Syna, by zaradził potrzebom uczestników uczty weselnej, będącej znakiem innej Uczty – Uczty godów

Baranka, podczas której ofiaruje On swoje Ciało i swoją Krew na prośbę Kościoła, swej Oblubienicy.

W godzinie Nowego Przymierza, u stóp krzyża, Maryja zostaje wysłuchana jako Niewiasta, nowa Ewa, prawdziwa matka żyjących”.